

TAALSPRONG

LEERKRACHTHANDLEIDING

Thema 6: Zorg goed voor jezelf!

COLOFON

Carola Peeters (*projectleider*)
Laura Tonk
Sanne Jennen
Mirella Wijngaarden

Met dank aan:

Scol Basico Colegio San Hose, Scol Basico Colegio Conrado Coronel, Aurita Arends, Jeanette Jacobs, Helena Kock, Hetwig Kuiperdal, Ryma van der Linden, Lieneke Loor, Jessica Maduro, Joyce Pereira, Judy Richardson, Merle Sint Jago-del Prado, Frans Teunissen, Ivy Thijzen

Uitgegeven door Afdeling Curriculumontwikkeling, Directie Onderwijs Aruba

Opdrachtgever: Proyecto Scol Multilingual (PSML)

Productie: Wietske Dijkstra, IDEE nv

Illustraties: Anjo Mutsaars

ISBN: 978-99904-68-53-3

Copyright ©, Land Aruba

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een automatisch gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Introductie	5
Lesuitwerkingen	15
WEEK 1	
Les 1 Slordige Saar en Keurige Kees (1)	16
Les 2 Slordige Saar en Keurige Kees (2)	18
Les 3 Verzorg jezelf (1)	20
Les 4 Verzorg jezelf (2)	22
Les 5 Herhalingsles	24
WEEK 2	
Les 6 Handen wassen (1)	26
Les 7 Handen wassen (2)	29
Les 8 Tanden poetsen (1)	30
Les 9 Tanden poetsen (2)	32
Les 10 Herhalingsles	35
WEEK 3	
Les 11 In bad (1)	37
Les 12 In bad (2)	39
Les 13 Als je haar maar goed zit (1)	42
Les 14 Als je haar maar goed zit (2)	44
Les 15 Herhalingsles	46
HERHALINGSWEEK	
Herhalingsdag 1	48
Herhalingsdag 2	50
Herhalingsdag 3	52
Herhalingsdag 4	53
Herhalingsdag 5	55
Kopieerbladen	57
Materialenlijst	71

Introductie

- Verhaallijn
 - Themadoelen
 - Doelwoorden
 - Gebruikswwoorden
 - Woordschema's
 - Poster tegenstellingen
 - Poster synoniemen
 - Liedjes/gedicht
 - Films
 - Verhalenboek
-

VERHAALLIJN

Het zesde thema van het tweede leerjaar van de methode TaalSprong gaat over jezelf verzorgen. Slordige Saar en Keurige Kees spelen een hoofdrol in dit thema. Slordige Saar is een meisje dat altijd vies is en Keurige Kees is een nette jongen. Rondom drie verhalen van Slordige Saar en Keurige Kees is dit thema opgebouwd. In de eerste week leren de kinderen hoe ze zichzelf moeten verzorgen. In de tweede week gaan ze handen wassen en tanden poetsen. De laatste week gaat over in bad gaan en over verschillende soorten kapsels. Het thema wordt beëindigd met een 'kapselshow'.

In dit thema worden de letters van de voorgaande thema's en de letters die de kinderen vanuit het Papiamento al kennen en die hetzelfde zijn in het Nederlands, herhaald. In de klas hangt (naast de letterlijn in het Papiamento) een Nederlandse letterlijn. Specifieke aandacht wordt in dit thema geschonken aan:

- het lezen van tweelettergrepige woorden die eindigen op '-e';
- het lezen van woorden die eindigen op '-lijk', '-ig' en '-ing';
- het lezen van tweelettergrepige woorden die eindigen op '-ste';
- het lezen van tweelettergrepige woorden met een lettercluster vooraan en open lettergreep;
- het lezen van drielettergrepige woorden met een voorzetsel;
- het lezen van samengestelde drielettergrepige woorden.

In les 5, 10 en 15 wordt een woorddictee afgenomen. Hierbij wordt het schrijven van klankzuivere mkmm- en mmkm-woorden geoefend.

THEMADOELEN

MONDELING TAALONDERWIJS

- De kinderen kunnen gericht begrijpend luisteren naar fictie (de verhaallijn volgen en begrijpen).
- De kinderen kunnen gericht begrijpend luisteren naar non-fictie (de verhaallijn volgen en begrijpen).
- De kinderen kunnen (in eenvoudige bewoordingen) een beschrijving geven van een verhaal.
- De kinderen kunnen een verhaal koppelen aan hun eigen kennis en ervaringen.
- De kinderen kunnen een verhaal navertellen.
- De kinderen kunnen een spel spelen met medeleerlingen.

Subdoelen

- Leggen van verbanden tussen gegeven informatie;
- Begrijpen van de strekking van een verhaal;
- Begrijpen van de tekst van een lied;
- Gericht luisteren/kijken naar een demonstratie, voordracht en film;
- Aangeven van de juiste volgorde van een verhaal;
- Uitvoeren van instructies (tijdens een bewegingsverhaal en een spel);
- Beantwoorden van open vragen;
- Formuleren van zinnen;
- Zingen van de tekst van een lied;
- Voorspellen van een vervolg van een verhaal;
- Koppelen van eigen kennis en ervaring aan de inhoud van de les;
- Navertellen van een verhaal en een beschrijving;
- Samenvatten van een verhaal;
- Voordragen van een gedicht en een lied;
- Aangeven van de hoofdpersoon in een verhaal;
- Formuleren van een mening;
- Voeren van een kort gesprek.

SCHRIFTELIJK TAALONDERWIJS

- De kinderen kunnen een eenvoudige tekst lezen en begrijpen.
- De kinderen kunnen de aangeboden leesmoelijkheden uit het thema voldoende toepassen.
- De kinderen kunnen tweelettergrepige woorden met lettercluster vooraan, lezen.
- De kinderen kunnen tweelettergrepige woorden met open lettergreep, lezen.
- De kinderen kunnen tweelettergrepige woorden die eindigen op '-e', lezen.
- De kinderen kunnen tweelettergrepige woorden die eindigen op '-ste', lezen.
- De kinderen kunnen drielettergrepige woorden met voorzetsel, lezen.
- De kinderen kunnen samengestelde drielettergrepige woorden, lezen.
- De kinderen kunnen klankzuivere mmkm- en mkmm-woorden schrijven.
- De kinderen kunnen een verhaal schrijven.
- De kinderen kunnen tweelettergrepige woorden met open lettergreep, lezen.

- De kinderen kunnen (met gestuurde opdracht) een brief/tekst/e-mail schrijven.
- De kinderen kunnen klankzuivere mkm-woorden schrijven.

Subdoelen

- Beantwoorden van vragen over een leestekst;
- Lezen en begrijpen van een eenvoudige leestekst;
- Lezen van tweelettergrepige woorden met lettercluster vooraan;
- Lezen van tweelettergrepige woorden met open lettergreep;
- Lezen van tweelettergrepige woorden die eindigen op '-e';
- Lezen van tweelettergrepige woorden die eindigen op '-ste';
- Lezen van drielettergrepige woorden met voorzetsel;
- Lezen van samengestelde drielettergrepige woorden;
- Schrijven van mmkm- en mkmm-woorden;
- Schrijven van een verhaal aan de hand van platen.

TAALBESCHOUWING

- De kinderen kunnen tegenstellingen toepassen.

Subdoelen

- Toepassen van tegenstellingen;
- Herkennen van de '-e'-regeling voor de vorming van niet-stoffelijke bijvoeglijke naamwoorden;
- Maken van woorden met de aangeboden letters.

WOORDENSCHAT

- De kinderen kunnen de doelwoorden uit het thema (35) herkennen en benoemen.
- De kinderen kunnen de gebruikswwoorden uit het thema (45) begrijpen.

Subdoelen

- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's VERZORG JEZELF, VERZORG JE HANDEN, VERZORG JE TANDEN, DE DOUCHE/HET BAD, VERZORG JE LIJF en VERZORG JE HAAR;
- Herkennen van een woord op grond van een beschrijving.

DOELWOORDEN

Deze woordenlijst is een overzicht van de 'nieuwe' woorden die, binnen de lessen van dit thema, speciale aandacht krijgen. Aan het einde van dit thema dienen de kinderen deze woorden zowel receptief als productief te beheersen.

1. aankleden	13. gel, de	25. shampoo, de
2. altijd	14. haarspeld, de	26. slordig
3. bacterie, de	15. jezelf	27. spons, de
4. bad, het	16. kam, de	28. tandenpoetsen
5. beugel, de	17. kammen	29. tandpasta, de
6. borstel, de (haar)	18. kapsel, het	30. uitspoelen
7. deodorant, de	19. keurig	31. uitspugen
8. doorslikken	20. nadat	32. verzorgen
9. elastiekje, het	21. nagel, de	33. voordat
10. flossen	22. nagelschaartje, het	34. wrijven
11. föhn, de	23. nooit	35. zweten
12. föhnen	24. prikken	

GEBRUIKSWOORDEN

Deze woordenlijst is een overzicht van woorden die naast de doelwoorden ook aan bod komen binnen dit thema en wel zo frequent dat verondersteld kan worden dat de kinderen deze woorden aan het einde van dit thema in ieder geval receptief beheersen.

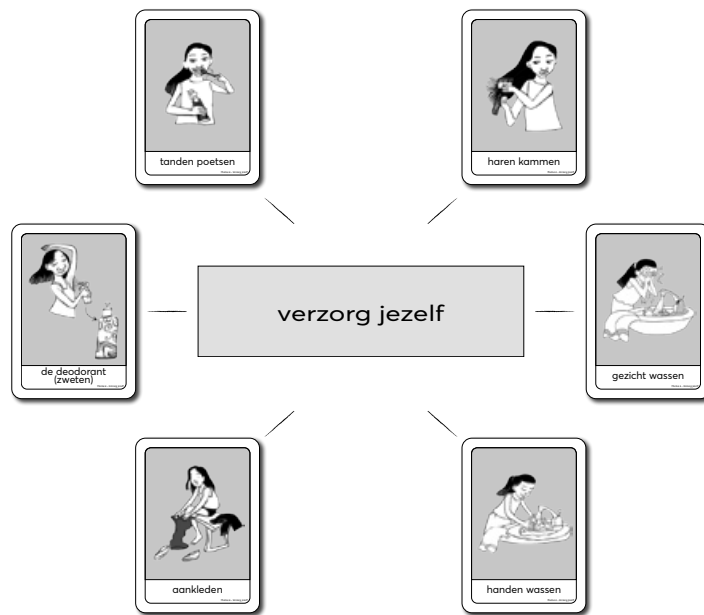
1. aaien	7. dierentuin, de	13. glitter, de
2. aanraken	8. dol op	14. handig
3. aantrekken	9. douchekop, de	15. in de war
4. alsof	10. fijn	16. klaar
5. bloot	11. fris	17. klaarleggen
6. boekenkast, de	12. gek op	18. klimmen

19. knot, de	28. prins, de	37. uitkleden
20. lastig	29. pruik, de	38. vastzetten
21. lippenstift, de	30. scheef	39. vergrootglas, het
22. modder, de	31. smeren	40. verkouden
23. mondhygiënist, de	32. steil	41. viezigheid, de
24. netjes	33. tegenovergestelde	42. voordat
25. nies, de	34. treuzelen	43. vuilnisbak, de
26. opstaan	35. tube, de	44. wippen
27. palm, de (hand)	36. uitkiezen	45. wrijven

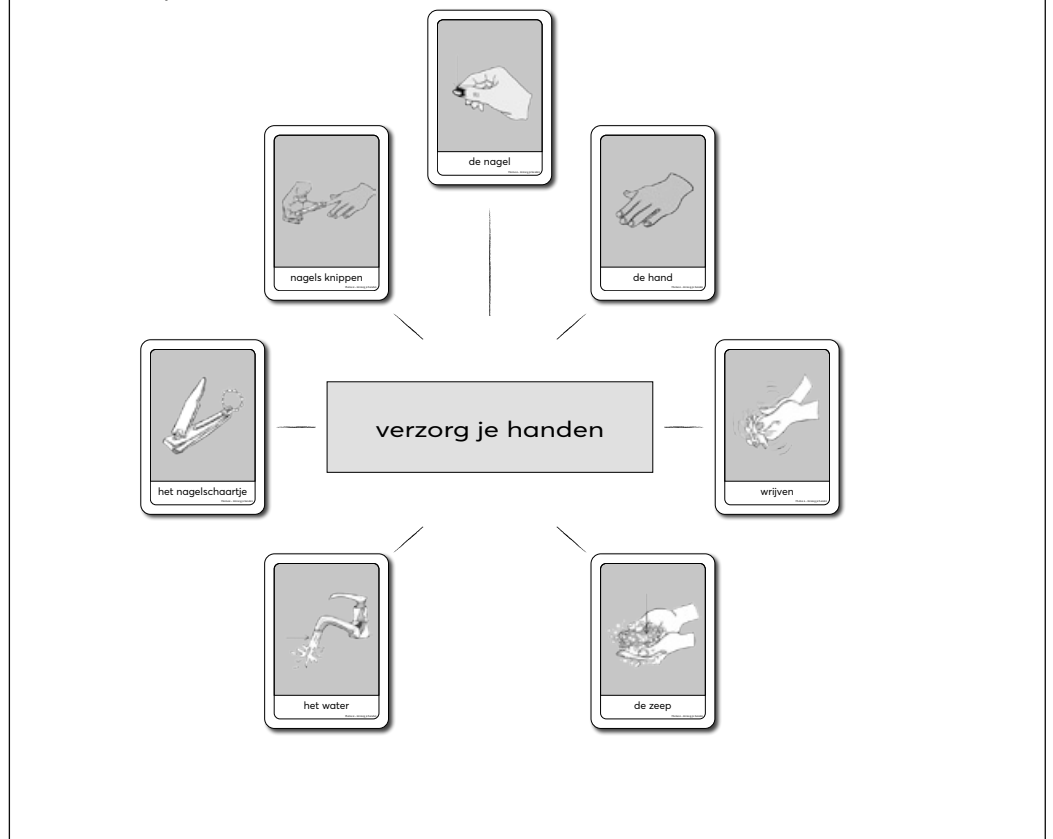
WOORDSCHEMA'S

Aan het einde van het thema hangen aan de woordmuur alle woordschema's, die gedurende dit thema aan bod komen. Hieronder een overzicht van deze woordschema's.

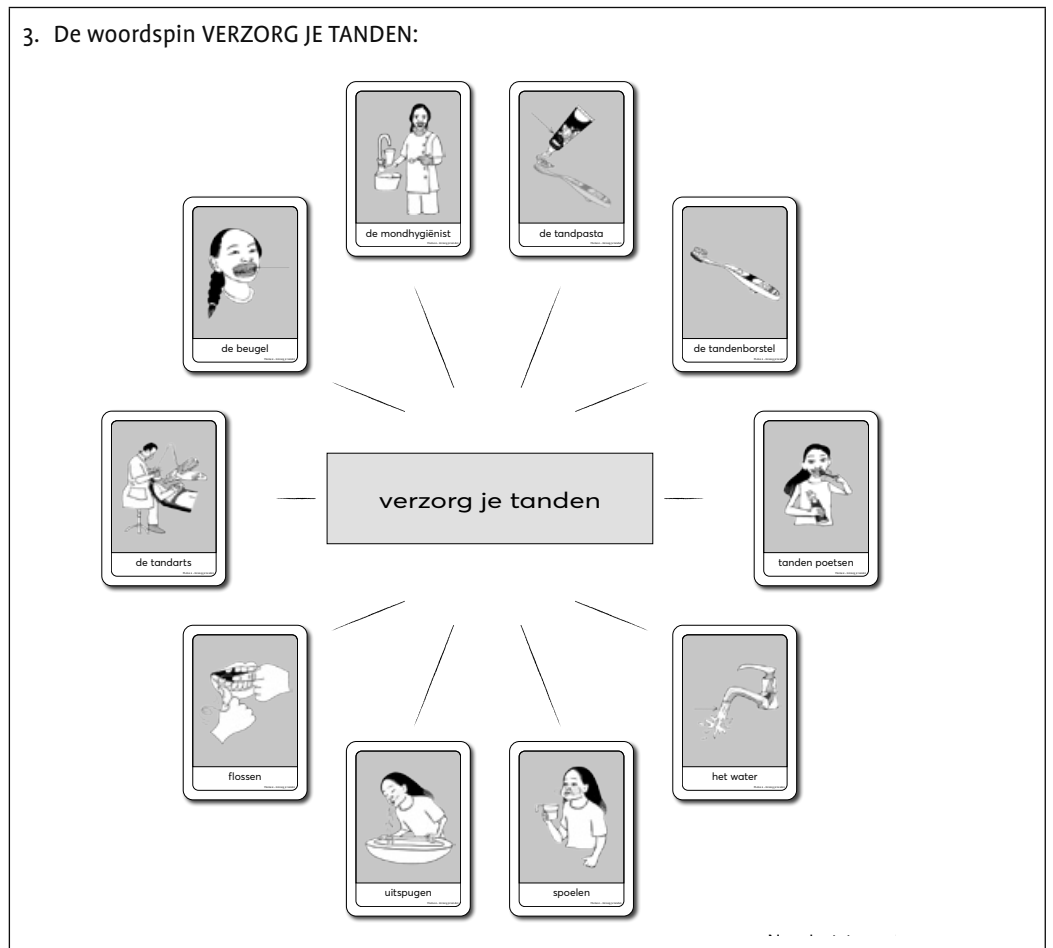
1. De woordspin **VERZORG JEZELF**:

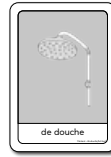
2. De woordspin VERZORG JE HANDEN:

3. De woordspin VERZORG JE TANDEN:

4. De woordkast DE DOUCHE/HET BAD:

DE DOUCHE

HET BAD

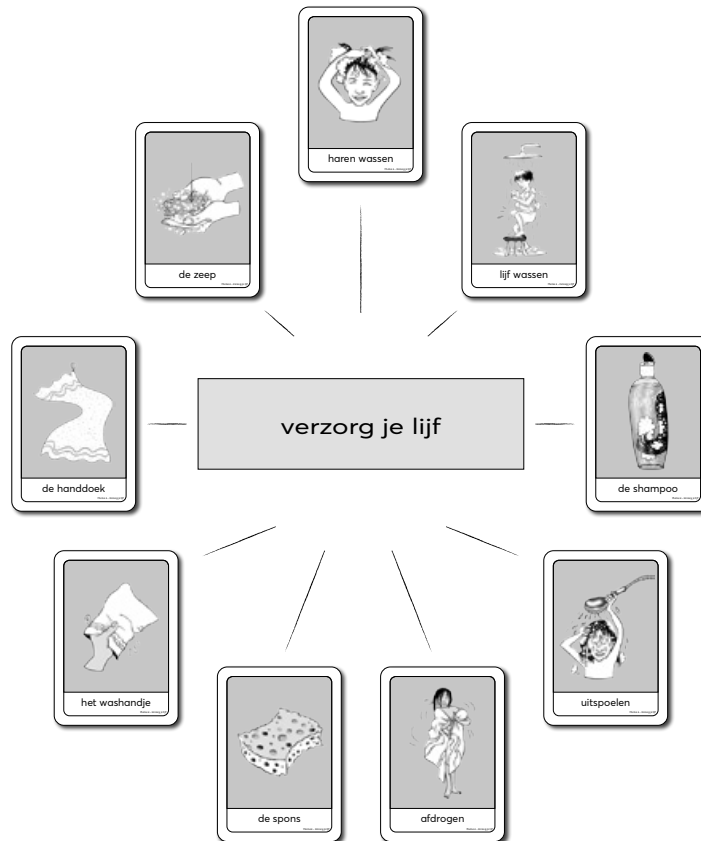
je staat

je zit of ligt

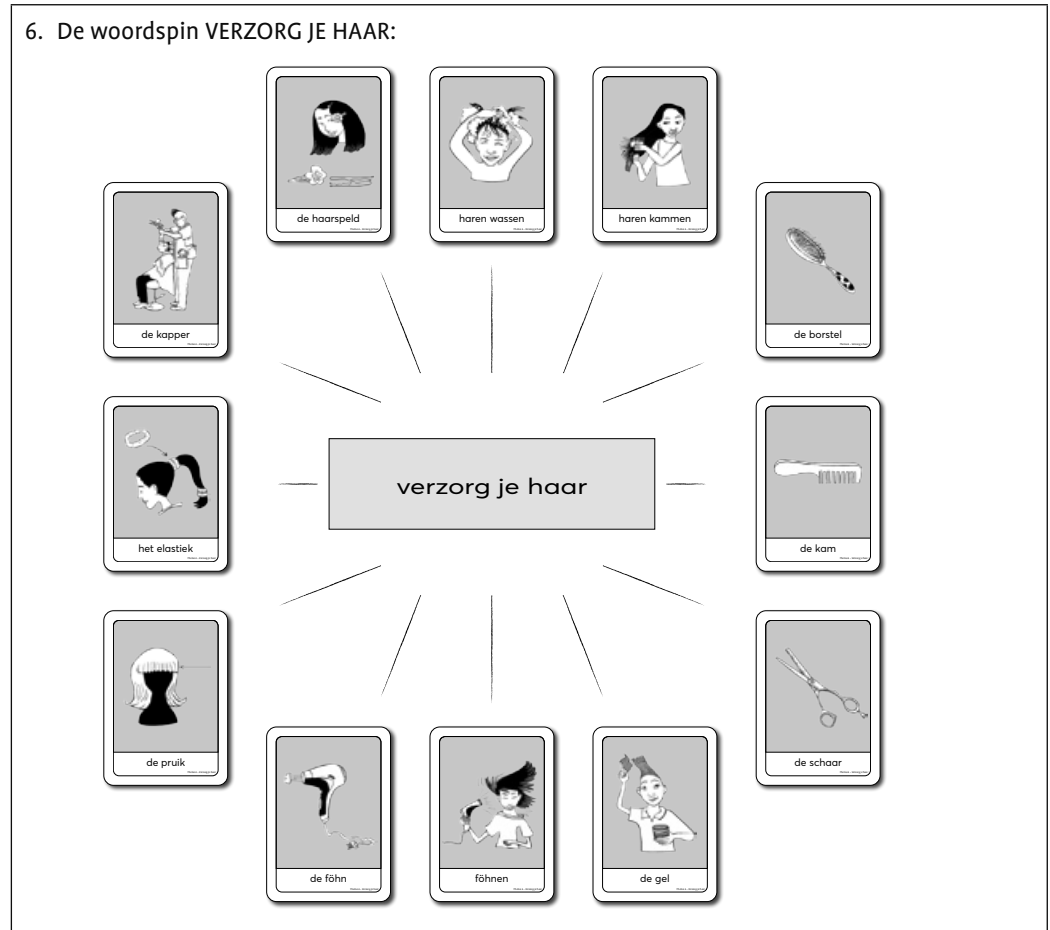
het water spoelt weg

het water blijft in het bad

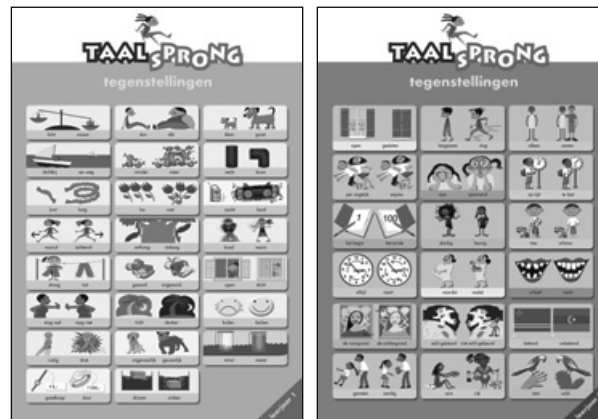
5. De woordspin VERZORG JE LIJF:

6. De woordspun VERZORG JE HAAR:

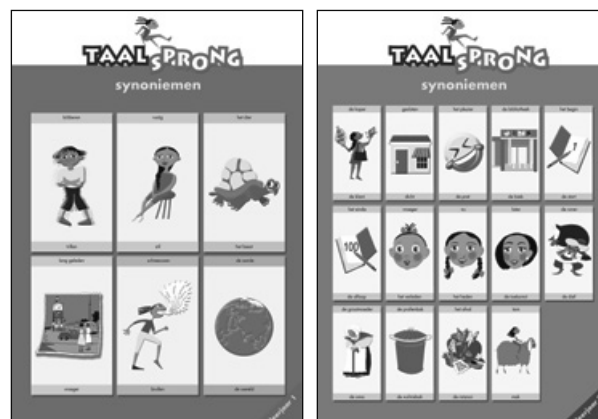

POSTER TEGENSTELLINGEN

Herhaal de tegenstellingenposter van leerjaar 1. En herhaal de tegenstellingen die in het tweede schooljaar reeds aangeboden zijn, te weten 'slordig'/'keurig', 'altijd'/'nooit', 'vies'/'keurig', 'voordat'/'nadat' en 'scheef'/'recht'. In dit thema worden vijf nieuwe tegenstellingen aangeboden. U kunt ervoor kiezen om de tegenstellingen die nog niet aan bod gekomen zijn af te dekken.

POSTER SYNONIEMEN

Herhaal de synoniemenposter van leerjaar 1. En herhaal de synoniemen die in het tweede schooljaar reeds aangeboden zijn. U kunt ervoor kiezen om de synoniemen die nog niet aan bod gekomen zijn af te dekken.

LIEDJE/GEDICHT

In dit thema worden drie liedjes en een gedicht aangeleerd. Zowel de liedjes als het gedicht worden in het thema meerdere malen herhaald.

Het gedicht: 'Verzorg jezelf':

*Was eerst je lijf, je gezicht en je handen.
Kam ook je haren en poets je tanden.
Kleed je maar snel aan.
Nu ben je klaar om naar school te gaan.*

Het lied: 'Handen wassen'.

*We zijn in de tuin aan het spelen, we zijn ons niet aan het vervelen.
We graven een grote kuil, oh oh nu zijn m'n handen vuil.
Ik heb nog niet gegeten en op de wc gezeten.
Ik wil snel aan tafel gaan, maar mijn pa zegt: "STOP, eerst naar de kraan."
En hij zegt:*

Voor het eten en na het plassen
gaan we handen wassen, handen wassen.
Wrijf je handen tegen elkaar,
nog even wat zeep en dan ben je klaar.
Handen wassen, handen wassen.

*Ik ben heel verkouden, ik ben niet meer de oude.
Er komt een grote nies (hatsjoe), oh oh nu zijn mijn handen vies.
Thuis heb ik een hondje, hij rent heel graag een rondje.
En na het hondje aaien, begint mijn moeder aan de kraan te draaien.
En ze zegt:*

Voor het eten en na het plassen
gaan we handen wassen, handen wassen.
Wrijf je handen tegen elkaar,
nog even wat zeep en dan ben je klaar.
Handen wassen, handen wassen.

*Wassen, wassen, wassen, wassen, wassen.
Zet de kraan maar aan.
Heb je wat zeep op je handen gedaan?
Wrijf je palmen, je vingers en je duimen en ertussenin en dit
is nog maar het begin.
Van voor naar achter, van achter naar voor.
Met je nagels in je palmen. Ga nog even door.
Spoooooooooel je handen dan af, drooooooooooog je handen dan af.
Dan zijn we klaar, klaar, klaar.*

Voor het eten en na het plassen
 gaan we handen wassen, handen wassen.
 Wrijf je handen tegen elkaar,
 nog even wat zeep en dan ben je klaar.
 Handen wassen, handen wassen.

Het lied: 'Tanden poetsen':

*Voor het slapen en na het snoepen
 gaan we tanden poetsen, tanden poetsen.
 Pak de tube tandpasta maar,
 borstelen, spoelen en dan ben je klaar.
 Tanden poetsen, tanden poetsen.*

Het lied: 'Haren wassen':

*In de douche of in het bad,
 gaan we haren wassen, haren wassen.
 Pak de fles met shampoo maar,
 wassen, uitspoelen en je bent klaar.
 Haren wassen, haren wassen.*

FILMS

In les 6 wordt de film van het lied 'Handen wassen' aangeboden.
 In les 8 wordt de film 'Willem gaat naar de mondhygiënist' aangeboden.
 U kunt beide films vinden op de webpagina van Taalsprong.

VERHALENBOEK

In dit thema wordt het verhaal 'Slordige Saar en Keurige Kees' uit het verhalenboek (bladzijde 98 t/m 123) aangeboden. Dit verhaal kan door de leerkracht verteld worden, maar wordt ook als luisterboek (in drie verhalen) geleverd.

Lesuitwerkingen

WEEK 1

- Les 1 Slordige Saar en Keurige Kees (1)
- Les 2 Slordige Saar en Keurige Kees (2)
- Les 3 Verzorg jezelf (1)
- Les 4 Verzorg jezelf (2)
- Les 5 Herhalingsles

WEEK 2

- Les 6 Handen wassen (1)
- Les 7 Handen wassen (2)
- Les 8 Tanden poetsen (1)
- Les 9 Tanden poetsen (2)
- Les 10 Herhalingsles

WEEK 3

- Les 11 In bad (1)
- Les 12 In bad (2)
- Les 13 Als je haar maar goed zit (1)
- Les 14 Als je haar maar goed zit (2)
- Les 15 Herhalingsles

HERHALINGSWEEK

- Herhalingsdag 1
 - Herhalingsdag 2
 - Herhalingsdag 3
 - Herhalingsdag 4
 - Herhalingsdag 5
-

Les 1 Slordige Saar en Keurige Kees (1)

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen gericht begrijpend luisteren naar fictie (de verhaallijn volgen en begrijpen) en de kinderen kunnen tweelettergrepige woorden die eindigen op ‘-e’, lezen.

Subdoelen

- Leggen van verbanden tussen gegeven informatie (verschillen);
- Uitbreiden van de woordenschat met de woorden: slordig, keurig, altijd en nooit;
- Begrijpen van de strekking van een verhaal;
- Lezen van tweelettergrepige woorden die eindigen op ‘-e’;
- Herkennen van de ‘-e’ regeling voor de vorming van niet-stoffelijke bijvoeglijke naamwoorden;
- Koppelen van eigen kennis en ervaring aan de gegeven informatie.

Materiaal Taalsprong

- Verhalenboek: ‘Slordige Saar en Keurige Kees’ van Laura Tonk.
- Leesboek: Bladzijde 146 en 147.
- Track 39: Het verhaal: ‘Slordige Saar en Keurige Kees’ (Saar en Kees lopen naar school).

Vorbereiding

- Zorg dat de volgende zinnen op het bord staan:
Het mooie meisje eet een koek.
De oude hond poept in de tuin.
De lange jurk hangt in de kast.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U laat blz 99 van het verhalenboek zien en u introduceert Saar en Kees.
Kern	15 min.	U leest het eerste verhaal van ‘Slordige Saar en Keurige Kees’ voor.
	5 min.	U herhaalt de letters van de letterlijn. U introduceert het lezen van tweelettergrepige woorden die eindigen op ‘e’ op bladzijde 146 en 147 in het leesboek.
	10 min.	U laat de kinderen het leesblad op bladzijde 115 en 116 uit het werkboek maken.
Afsluiting	10 min.	U voert een gesprek met de kinderen over op wie zij zelf het meest lijken; Saar of Kees?

◆ Start

Laat bladzijde 99 van het verhalenboek zien en stel Saar en Kees voor.

Vertel dat Saar en Kees een tweeling zijn, maar dat ze erg van elkaar verschillen. Zo houdt Kees bijvoorbeeld van lezen en binnen spelen. Hij houdt er niet van om vies te worden. Daarentegen houdt Saar van hutten bouwen en buiten spelen. Saar vindt het niet erg om vies te worden. Bespreek met de kinderen nog meer verschillen die zichtbaar zijn op de afbeelding.

◆ Kern

1. Lees uit het verhalenboek het eerste verhaal van ‘Slordige Saar en Keurige Kees’, te weten ‘Saar en Kees lopen naar school’, interactief voor.
2. **Woorden met twee lettergrepen die eindigen op ‘-e’**
Herhaal eerst alle letters van de letterlijn.

Lees dan de volgende zinnen op:

Het mooie meisje eet een koek.
De oude hond poept in de tuin.
De lange jurk hangt in de kast.

Onderstreep de ‘-e’ in de woorden ‘mooie’, ‘oude’ en ‘lange’. Leg uit dat je achteraan de /u/ hoort en uitspreekt, maar dat je de ‘e’ ziet en schrijft. Net als bij het woord ‘de’.

Leg uit dat de woorden ‘mooie’, ‘oude’ en ‘lange’ iets zeggen over het meisje, de hond en de jurk.

lb 146 Laat de kinderen de wisselrijtjes eerst voor zichzelf lezen. Lees vervolgens de wisselrijtjes samen met de kinderen. Lees het eerste rijtje voor, lees daarna de rijtjes samen met de kinderen. Doe hetzelfde met de overige rijtjes. Geef tot slot individuele beurten. Bekijk met de kinderen welk stukje van het woord hetzelfde is, voordat u de rij leest. Het stukje 'e' heeft steeds een kleur. De kleur verduidelijkt de structuur van het woord. Vraag de kinderen welk woord in het rijtje (in hun leesboek) afgebeeld wordt.

3. **lb 147** Lees de tekst eerst voor en laat de kinderen stil meelesen. Lees de tekst nog een keer en laat de kinderen nu de tekst hardop meelesen. Indien nodig geeft u extra uitleg bij de woorden die de kinderen nog niet begrijpen. Laat de kinderen de woorden met een '-e' achteraan (die iets zeggen over een ander woord) benoemen.

◆ Afsluiting

Bekijk samen met de kinderen nog een keer bladzijde 99 van het verhalenboek. Vertel dat het woord 'slordig' iets over Saar zegt. En het woord 'keurig' iets over Kees. Op wie lijken zij het meest? Lijken ze op **keurige** Kees, die er **altijd** netjes en schoon uit wil zien? Of lijken ze op **slordige** Saar, die vergeet haar haren te kammen en het niet erg vindt om vieze vlekken op haar schone kleren te krijgen?

Vraag ook aan de kinderen waarom ze vinden dat ze op **slordige** Saar of **keurige** Kees lijken.

Les 2 Slordige Saar en keurige Kees (2)

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen tegenstellingen toepassen en de kinderen kunnen een eenvoudige tekst lezen en begrijpen.

Subdoelen

- Aangeven van de hoofdpersoon in een verhaal;
- Navertellen van een verhaal;
- Formuleren van zinnen;
- Toepassen van tegenstellingen (slordig/keurig, altijd/nooit, vies/schoon);
- Uitbreiden van de woordenschat met de woorden: slordig, keurig, altijd en nooit;
- Lezen en begrijpen van een eenvoudige leestekst;
- Beantwoorden van vragen over een leestekst;
- Lezen van tweelettergrepige woorden die eindigen op '-e';
- Toepassen van de '-e' regeling voor de vorming van niet-stoffelijke bijvoeglijke naamwoorden.

Materiaal TaalSprong

- Verhalenboek: 'Slordige Saar en keurige Kees' van Laura Tonk.
- Flashcards 1 t/m 4: Slordig, keurig, schoon en vies.
- Werkboek: Bladzijde 2 en 3.
- Tegenstellingenposter leerjaar 1 en 2.

Vorbereiding

- Schrijf op stroken papier 'altijd' en 'nooit'.

Lesoverzicht

Start	10 min.	U laat de kinderen zinnen bedenken bij het verhaal 'Saar en Kees lopen naar school'.
Kern	10 min.	U breidt de tegenstellingenposter uit met de tegenstellingen slordig-keurig, altijd-nooit en schoon-vies.
	20 min.	U laat de kinderen bladzijde 2 en 3 uit het werkboek maken.
Afsluiting	5 min.	U laat de kinderen zichzelf veranderen in slordige Saar en keurige Kees.

◆ Start

Laat bladzijde 99 uit het verhalenboek zien.

Vraag aan de kinderen wie de hoofdpersonen zijn in het verhaal. Laat de kinderen vervolgens het verhaal 'Saar en Kees lopen naar school' navertellen aan de hand van de afbeeldingen in het boek. Laat ze tot slot bij iedere bladzijde een zin bedenken en schrijf deze zinnen op het bord.

◆ Kern

1. Leg uit dat er woorden zijn die het tegenovergestelde van elkaar zijn, bijvoorbeeld groot-klein en dik-dun. **Slordig** en **keurig** zijn ook het tegenovergestelde van elkaar. Saar ziet er **altijd slordig** uit en Kees ziet er **nooit slordig**, maar **altijd keurig** uit.
2. Herhaal kort de tegenstellingen die op de tegenstellingenposter staan. Doe het als volgt:

Niet open, maar gesloten.

Wijs hierbij de desbetreffende tegenstelling aan.

Leg nogmaals uit wat **slordig/keurig** en **altijd/nooit** is. Vertel dat deze het tegenovergestelde van elkaar zijn. Wijs de afbeeldingen van '**slordig/keurig**', '**altijd/nooit**' en '**vies/schoon**' aan op de tegenstellingenposter.

Gebruik het woord ook steeds in een zin. Bijvoorbeeld:

Saar ziet er **slordig** uit.

Kees ziet er **keurig** uit.

Doe hetzelfde met de flashcards vies en schoon en de woordstroken **altijd** en **nooit**.

De rok van Saar is vies.

De broek van Kees is schoon.

Saar ziet er **altijd slordig** uit.

Kees ziet er **nooit slordig** uit.

Vertel dat er nog meer tegenstellingen in het verhaal voorkomen. Wijs deze aan op de tegenstellingenposter.

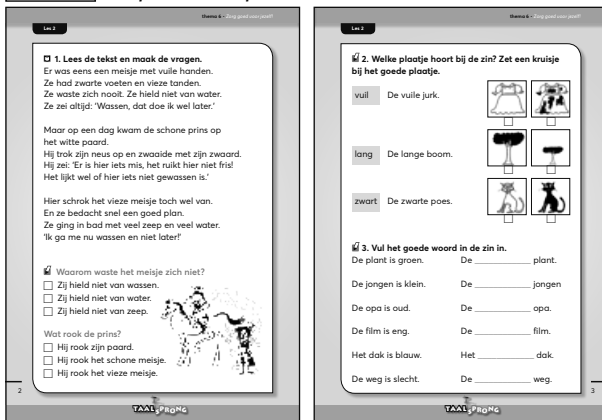
Los-vast
Het hondje zit vast.
Het hondje is los.

Benoem de flashcards en laat de kinderen de woorden nazeggen. Stel vragen over de flashcards.

- Wat is het tegenovergestelde van **slordig**?
- Wat is het tegenovergestelde van **altijd**?
- Wat is het tegenovergestelde van vies?
- Wat is het tegenovergestelde van los?

Stimuleer de kinderen om antwoord te geven in een zin van minimaal vier woorden. Bijvoorbeeld: 'Het tegenovergestelde van **slordig** is ...'

2. **wb 2+3** Bespreek de opdrachten uit het werkboek.

- **Opdracht 1**
De kinderen moeten bij deze opdracht de tekst op bladzijde 2 van het werkboek lezen en de vragen beantwoorden door het juiste antwoord aan te kruisen.
- **Opdracht 2**
De kinderen moeten bij deze opdracht het juiste plaatje bij de juiste zin zoeken en aankruisen.
Lees eerst alle zinnen voor. Laat daarna de kinderen de zin lezen.
- **Opdracht 3**
De kinderen moeten bij deze opdracht het juiste woord in de zin invullen.

De meerderheid van de kinderen zal na deze instructie de bladzijdes in het werkboek zelfstandig kunnen maken. Maak met de kinderen die extra instructie nodig hebben de werkbladen samen. De kinderen die klaar zijn met de bladzijdes uit het werkboek, mogen een boekje pakken en gaan lezen, of de extra leesbladen in het leesboek lezen.

◆ **Afsluiting**

Doe uw haar in de war en maak uw kleren **slordig**. Vraag aan de kinderen op wie u het meest lijkt, op **slordige** Saar of **keurige** Kees? Laat de kinderen zichzelf vervolgens ook veranderen in **slordige** Saar. Maak uzelf weer netjes en stel de vraag nog een keer. Op wie lijkt u nu? Laat de kinderen zichzelf veranderen in **keurige** Kees.

Les 3 Verzorg jezelf (1)

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen de doelwoorden van de les herkennen en benoemen en de kinderen kunnen woorden die eindigen op ‘-lijk’, ‘-ig’ en ‘-ing’, lezen.

Subdoelen

- Gericht luisteren naar een voordracht;
- Koppelen van eigen kennis en ervaringen aan de inhoud van de les;
- Uitbreiden van de woordenschat met de woorden: jezelf, verzorgen, aankleden, zweten, tandenpoetsen, kammen en de deodorant;
- Lezen van woorden die eindigen op ‘-lijk’, ‘-ig’ en ‘-ing’;
- Lezen en begrijpen van een eenvoudige leestekst;
- Beantwoorden van vragen over een leestekst;
- Herkennen van een woord op grond van een beschrijving (uitbeelden).

Materiaal Taalsprong

- Leesboek: Bladzijde 148.
- Werkboek: Bladzijde 4.

Vorbereiding

- Zorg dat de volgende zinnen op het bord staan:
De jurk is **prachtig**.
Het ijsje is **heerlijk**.
Saar en Kees zijn een **tweeling**.
- Zorg voor een tandenborstel, deodorant en een kam.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U beschrijft uw eigen ochtendritueel.
Kern	15 min.	U legt de doelwoorden uit aan de hand van een gesprekje over het ochtendritueel.
	10 min.	U introduceert het lezen van woorden die eindigen op ‘-lijk’, ‘-ig’ of ‘-ing’.
	10 min.	U laat de kinderen bladzijde 4 uit het werkboek maken (Zie bladzijde 148 in het leesboek).
Afsluiting	5 min.	U beeldt verschillende handelingen uit en u laat de kinderen raden om welke handeling het gaat.

◆ Start

Doe uw haar in de war en vertel dat u vanochtend zo opstond. Leg uit dat u zo eigenlijk niet naar school kunt gaan en beschrijf uw ochtendritueel. Bijvoorbeeld:

Ik wil er graag keurig uitzien als ik naar school ga.
Dus als ik 's ochtends opsta, **verzorg** ik eerst mezelf.
Ik was eerst mijn lijf, mijn gezicht en handen.
Ik doe **deodorant** onder mijn armen.
Daarna **kleed** ik me **aan**.
Ik **poets** mijn **tanden**.
Ik **kam** mijn haren en doe er gel in.
Nog wat lippenstift en klaar.

◆ Kern

1. Vraag aan de kinderen wat zij allemaal doen voordat ze 's ochtends naar school gaan en schrijf dit op het bord. Vul dit aan met handelingen die nog niet genoemd zijn. Leg de doelwoorden **jezelf verzorgen, aankleden, zweten, de deodorant, tandenpoetsen** en haren **kammen** uit en demonstreer ze ook meteen om het geheel visueel te ondersteunen.

- **aankleden:**

Voordat je naar school gaat, **kleed** je je **aan**.
Aankleden is kleren aantrekken.
Dat doe ik zo.

• **zweeten, de deodorant:**

Ik was mijn lijf, mijn gezicht en mijn handen.
Daarna doe ik **deodorant** onder mijn armen.
Als ik het dan warm krijg en ga **zweeten**, blijf ik toch lekker ruiken.
Dat doe ik zo.

• **tandenpoetsen:**

Ik **poets** mijn tanden.
Ik maak mijn tanden schoon en heb daarna een frisse adem.
Ik ruik dan lekker uit mijn mond.
Dat doe ik zo.

• **kammen:**

Ik **kam** mijn haren met een kam.
Dan zit mijn haar weer netjes.
Dat doe ik zo.

Leg tot slot uit dat je deze dingen allemaal doet om **jezelf te verzorgen**. Het is belangrijk om goed voor **jezelf** te zorgen!

2. **Tweelettergrepige woorden die eindigen op ‘-lijk’, ‘-ig’ of ‘-ing’**

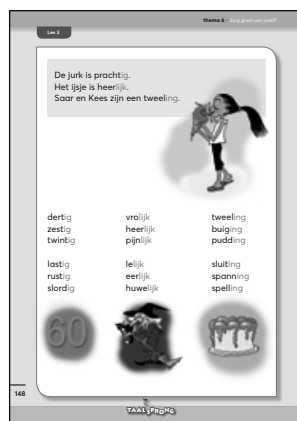
Herhaal eerst alle letters van de letterlijn.

Lees dan de volgende zinnen op:

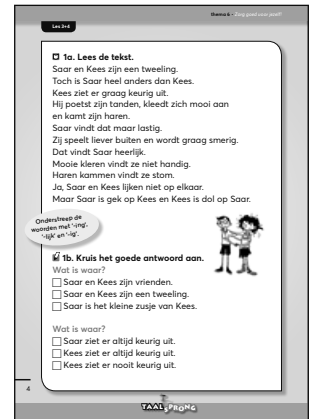
De jurk is *prachtig*.
Het ijsje is *heerlijk*.
Saar en Kees zijn een *tweeling*.

Onderstreep ‘-lijk’ in het woord heerlijk. Leg uit dat je achteraan de /luk/ hoort en uitspreekt, maar dat je ‘lijk’ ziet en schrijft.

lb 148 Laat de kinderen de wisselrijtjes eerst voor zichzelf lezen. Lees vervolgens de wisselrijtjes samen met de kinderen. Lees het eerste rijtje voor, lees daarna de rijtjes samen met de kinderen. Doe hetzelfde met de overige rijtjes. Geef tot slot individuele beurten. Bekijk met de kinderen welk stukje van het woord hetzelfde is, voordat u de rij leest. Het stukje ‘-lijk’, ‘-ig’ en ‘-ing’ heeft steeds een kleur. De kleur verduidelijkt de structuur van het woord. Vraag de kinderen welk woord in het rijtje (in het leesboek) afgebeeld wordt.

3. **wb 4** Lees de tekst eerst voor en laat de kinderen stil meelesen. Lees de tekst nog een keer en laat de kinderen nu de tekst hardop meelesen. Indien nodig geeft u extra uitleg bij de woorden die de kinderen nog niet begrijpen. Laat de kinderen de woorden met ‘-ing’, ‘-lijk’ en ‘-ig’ in de tekst zoeken en onderstrepen.

◆ **Afsluiting**

Bekijk met de kinderen de lijst van handelingen om **jezelf te verzorgen** op het bord en beeld een handeling uit. Laat de kinderen raden welke handeling het is. Herhaal dit een aantal keren. Laat ook één van de kinderen een handeling uitbeelden.

Les 4 Verzorg jezelf (2)

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen de doelwoorden uit de les herkennen en benoemen en de kinderen kunnen een eenvoudige tekst lezen en begrijpen.

Subdoelen

- Voeren van een kort gesprek;
- Voordragen van een gedicht;
- Uitbreiden van de woordenschat met de woorden: jezelf verzorgen, aankleden, zweten, tandenpoetsen, kammen en de deodorant;
- Kennen van de betekenis van woorden uit het woordschema VERZORG JEZELF;
- Lezen en begrijpen van een eenvoudige leestekst;
- Beantwoorden van vragen over een leestekst;
- Lezen van woorden die eindigen op '-lijk', '-ig' en '-ing'.

Materiaal Taalsprong

- Verhalenboek: 'Slordige Saar en Keurige Kees' van Laura Tonk.
- Flashcards 5 t/m 11: Gezicht wassen, handen wassen, haren kammen, tanden poetsen, aankleden, de deodorant en zweten.
- Leesboek: Bladzijde 149.
- Werkboek: bladzijde 4 en 5.
- Track 40: Het gedicht: 'Verzorg jezelf'.

Vorbereiding

- Schrijf op een strook papier 'verzorg jezelf'.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U bespreekt met de kinderen wat slordige Saar moet doen voordat ze naar school gaat.
Kern	10 min.	U leert het gedicht 'Verzorg jezelf' aan. (Zie bladzijde 149 in het leesboek).
	5 min.	U maakt de woordspin VERZORG JEZELF.
	20 min.	U laat de kinderen bladzijde 4 en 5 uit het werkboek maken.
Afsluiting	5 min.	U herhaalt het gedicht 'Verzorg jezelf'.

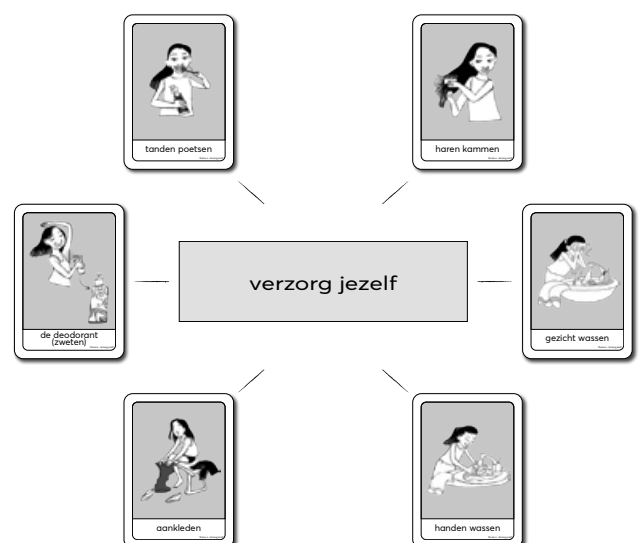
◆ Start

Laat Slordige Saar (zie verhalenboek) zien en vraag aan de kinderen of ze nog weten wie dit is.

Bespreek met de kinderen dat slordige Saar zo niet naar school kan en wat ze moet doen om er netjes en schoon uit te zien.

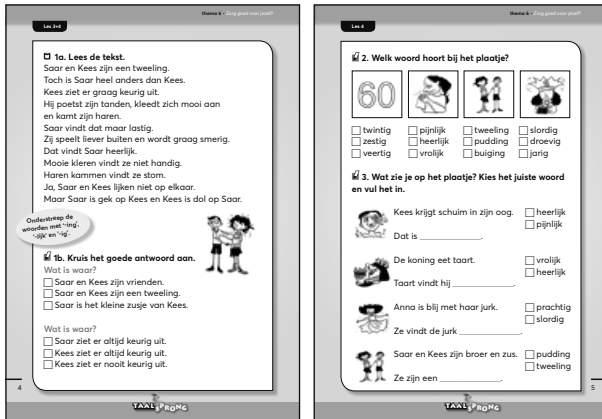
◆ Kern

1. **lb 149** Stel voor om slordige Saar een gedicht aan te leren waarin wordt verteld hoe ze zichzelf moet **verzorgen** als ze 's ochtends opstaat, zodat ze het niet vergeet.
2. Maak op het bord de woordspin VERZORG JEZELF. Benoem de flashcards één voor één, laat de kinderen de woorden nazeggen en hang de flashcards in de woordspin.

Beeld de verschillende handelingen uit en laat de kinderen de handeling in een volledige zin benoemen. Keer het vervolgens om. Benoem de handeling en laat de kinderen het uitbeelden.

3. **wb 4+5** Bespreek de opdrachten uit het werkboek.

- **Opdracht 1**
De kinderen moeten bij deze opdracht de tekst op bladzijde 4 van het werkboek lezen en de vragen beantwoorden door het juiste antwoord aan te kruisen.
- **Opdracht 2**
De kinderen moeten de wisselrijtjes lezen en voor het woord dat bij het plaatje hoort, een kruisje zetten. De volgende woorden staan afgebeeld: zestig, pijnlijk, tweeling, jarig. Benoem de woorden eerst duidelijk en laat de kinderen steeds het woord herhalen.
- **Opdracht 3**
De kinderen moeten het juiste woord uitkiezen en in de zin invullen.

TIP

De kinderen die klaar zijn met de opdrachten uit het werkboek, mogen een leesboek pakken en gaan lezen, of de extra leesbladen in het leesboek gaan lezen.

◆ **Afsluiting**

Herhaal met de kinderen het gedicht 'Verzorg jezelf'. Laat de kinderen ook de bijbehorende bewegingen maken.

Les 5 Herhalingsles

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen een verhaal navertellen en de kinderen kunnen klankzuivere mmkm- en mkmm-woorden schrijven.

Subdoelen

- Navertellen van een verhaal;
- Toepassen van de tegenstellingen;
- Lezen van tweelettergrepige woorden die eindigen op '-e';
- Lezen van woorden die eindigen op '-ig', '-lijk' en '-ing';
- Schrijven van klankzuivere mmkm- en mkmm-woorden;
- Voordragen van een gedicht.

Materiaal TaalSprong

- Verhalenboek: 'Slordige Saar en Keurige Kees' van Laura Tonk.
- Leesboek: Bladzijde 150 en 151.
- Werkboek: Bladzijde 6.
- Track 40: Het gedicht: 'Verzorg jezelf'.
- Tegenstellingenposter leerjaar 1 en 2.

Lesoverzicht

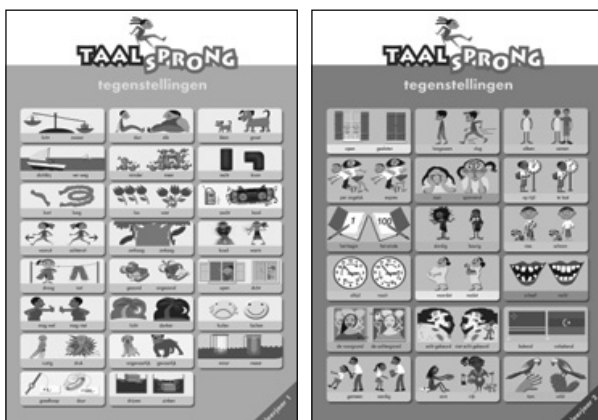
Start	5 min.	U laat de kinderen het verhaal 'Saar en Kees lopen naar school' navertellen.
Kern	10 min.	U herhaalt met de kinderen de tegenstellingenposter van leerjaar 1 en 2.
	10 min.	U laat de kinderen bladzijde 150 en 151 uit het leesboek lezen.
	15 min.	U neemt het dictee af en u laat de kinderen het zelf nakijken. (Zie bladzijde 6 in het werkboek).
Afsluiting	5 min.	U herhaalt het gedicht 'Verzorg jezelf'.

◆ Start

Laat de kinderen voor juf en meester spelen en het verhaal 'Saar en Kees lopen naar school' navertellen aan de hand van de afbeeldingen in het verhalenboek.

◆ Kern

1. Herhaal de tegenstellingenposter van leerjaar 1 en 2.

Doe het als volgt:

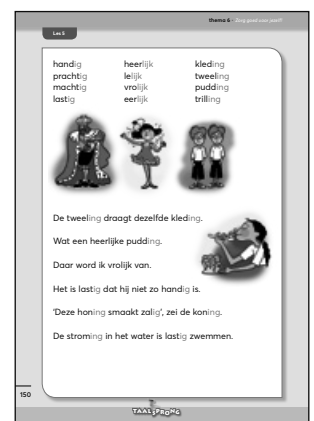

Niet dik, maar ...

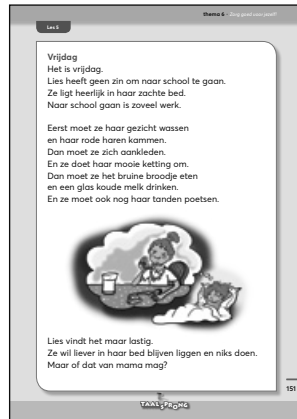
Wijs hierbij de desbetreffende tegenstelling aan.

Laat de kinderen voorbeelden geven bij de desbetreffende tegenstelling.

2. **lb 150** Laat de kinderen de wisselrijtjes en zinnen eerst voor zichzelf lezen. Lees vervolgens de wisselrijtjes samen met de kinderen. Bekijk met de kinderen welk stukje van het woord steeds hetzelfde is, voordat u de rij leest. Indien nodig geeft u extra uitleg bij de woorden die de kinderen nog niet begrijpen. Vraag de kinderen welk woord in het rijtje (in hun leesboek) afgebeeld wordt.

lb 151 Lees de tekst eerst voor en laat de kinderen stil meelesen. Lees de tekst nog een keer en laat de kinderen nu de tekst hardop meelesen. Indien nodig geeft u extra uitleg bij de woorden die de kinderen niet begrijpen.

3. **wb 6** Laat de kinderen het volgende dictee maken.

1. Kees pakt de gum vlug uit zijn tas.	Schrijf op: vlug.
2. Het hart klopt heel snel.	Schrijf op: hart.
3. De juf eet een druif.	Schrijf op: druif.
4. Kees heeft het boek in zijn tas.	Schrijf op: heeft.
5. De zwaan vliegt in de lucht.	Schrijf op: zwaan.
6. Ik lust een appel.	Schrijf op: lust.
7. Ik praat tegen mijn vader.	Schrijf op: praat.
8. Ik hou van taart.	Schrijf op: taart.

Schrijf na afloop de woorden op het bord en laat de kinderen zelf hun dictee nakijken en verbeteren.

◆ Afsluiting

Herhaal het gedicht 'Verzorg jezelf'.

Was eerst je lijf, je gezicht en je handen.

Kam ook je haren en poets je tanden.

Kleed je maar snel aan.

Nu ben je klaar om naar school te gaan.

Les 6 Handen wassen (1)

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen gericht begrijpend luisteren naar non-fictie (een demonstratie) en de kinderen kunnen tweelettergrepige woorden die eindigen op ‘-ste’, lezen.

Subdoelen

- Koppelen van eigen kennis en ervaring aan de inhoud van de les;
- Uitbreiden van de woordenschat met de woorden: de bacterie, voordat en nadat;
- Gericht luisteren/kijken naar een demonstratie;
- Toepassen van een tegenstelling (voordat/nadat);
- Lezen en begrijpen van een eenvoudige leestekst;
- Lezen van tweelettergrepige woorden die eindigen op ‘-ste’.

Materiaal Taalsprong

- Plaat 1 t/m 3: Bacteriën op je handen.
- Leesboek: Bladzijde 152 t/m 155.
- Track 41: Het lied ‘Handen wassen’. (Zie webpagina Taalsprong).

Vorbereiding

- Zet alles voor het proefje klaar. Zorg voor handsanitizer en glitter. Meng de handsanitizer met de glitter.
- Zorg dat de volgende zinnen op het bord staan:
Bas heeft de schoonste handen.
Hij wast zijn handen met de lekkerste zeep.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U turft op het bord hoe vaak de kinderen hun handen wassen en u bespreekt ook wanneer ze dit doen.
Kern	10 min.	U legt het doelwoord ‘de bacterie’ uit, aan de hand van de platen 1 tot en met 3.
	10 min.	U introduceert het lezen van tweelettergrepige woorden die eindigen op ‘-ste’ op bladzijde 152 in het leesboek.
	10 min.	U laat de kinderen bladzijde 153 in het leesboek lezen.
Afsluiting	10 min.	U laat het lied ‘Handen wassen’ horen. (Zie bladzijde 154 en 155 in het leesboek).

◆ Start

Vertel dat ‘je handen wassen’ ook bij jezelf verzorgen hoort. Vraag aan de kinderen hoe vaak ze hun handen wassen op een dag. Schrijf de getallen 1 tot en met 10 op het bord en turf hoe vaak de kinderen hun handen wassen. Vraag vervolgens aan enkele kinderen wanneer ze hun handen wassen.

- Wanneer was jij je handen?
- Was je je handen **voordat** je gaat eten?
- Was je je handen **nadat** je naar de wc bent geweest?
- Was je je handen **nadat** je je hond hebt geaaid?

◆ Kern

1. Leg aan de hand van de platen 1 tot en met 3 uit wat een **bacterie** is en waarom het belangrijk is om regelmatig je handen te wassen.

Plaat 1:

Iedereen heeft heel veel **bacteriën** op zijn handen. Deze **bacteriën** zijn heel klein en kun je niet zo zien. Wel met een vergrootglas!

Plaat 2:

De meeste **bacteriën** doen geen kwaad, maar er zijn erbij waar je ziek van wordt.

Plaat 3:

Met je handen geef je de **bacteriën** door. De **bacteriën** wippen van de een naar de ander. Zonder dat je het in de gaten hebt, kun je zo ook andere mensen ziek maken.

Demonstreer dit met het volgende proefje. Smeer de handsanitizer, vermengd met glitter, op je handen en vertel dat we net doen alsof de glitters de **bacteriën** zijn. Geef vervolgens een kind een hand, pak wat dingen op of raak wat dingen aan. Bekijk met de kinderen waar overal glitters/**bacteriën** zitten. Laat kinderen ook weer dingen oppakken/aanraken die u heeft aangeraakt en demonstreer zo dat je ook **bacteriën** kunt

doorgeven zonder elkaar aan te raken. Vertel tot slot dat het heel belangrijk is om goed je handen te wassen. Vooral **voordat** je gaat eten en **nadat** je naar de wc bent geweest. Zo heb je minder kans om ziek te worden of anderen ziek te maken.

2. **Woorden met twee lettergrepen die eindigen op -ste**
Herhaal eerst alle letters van de letterlijn.

Lees dan de volgende zinnen op:

Bas heeft de schoonste handen.
Hij wast zijn handen met de lekkerste zeep.

Onderstreep de woorden 'schoonste' en 'lekkerste' en laat de kinderen deze woorden herhalen.

lb 152 Laat de kinderen de wisselrijtjes eerst voor zichzelf lezen. Lees vervolgens de wisselrijtjes samen met de kinderen. Lees het eerste rijtje voor, lees daarna de rijtjes samen met de kinderen. Doe hetzelfde met de overige rijtjes. Geef tot slot individuele beurten. Bekijk met de kinderen welk stukje van het woord hetzelfde is, **voordat** u de rij leest. Het stukje '-ste' heeft steeds een kleur. De kleur verduidelijkt de structuur van het woord. Vraag de kinderen welk woord in het rijtje (in hun leesboek) afgebeeld wordt.

Bas heeft de schoonste handen.
Hij wast zijn handen met de lekkerste zeep.

schoonste	kleinste	langste
dunste	mooiste	laagste
dikste	smalste	slimste
liefsste	witsste	minste
grootste	donkste	meeste
stoutste	stomste	hoogste

3. **lb 153** Lees de tekst eerst voor en laat de kinderen stil meelezen. Lees de tekst nog een keer en laat de kinderen nu de tekst hardop meelezen. Indien nodig geeft u uitleg bij de woorden die de kinderen nog niet begrijpen.

Kees en Saar
Kees houdt niet van vies zijn.
Hij heeft altijd de schoonste handen.
Hij heeft altijd de keurigste kleren aan.
Zijn haar zit het mooiste van allemaal.

Saar houdt niet van keurig.
Zij heeft altijd de meest viesste handen.
Haar kleren zitten het slordigste van allemaal.
Maar dat vindt Kees niet erg.
Hij houdt het meeste van Saar.
En Saar is het liefste bij Kees.

◆ **Afsluiting**
lb 154+155 Laat het liedje 'Handen wassen' horen.

Les 6

Handen wassen
We zijn in de tuin aan het spelen,
we zijn ons niet aan het versuilen.
We groeven een grote kuil,
oh oh nu zijn m'n handen vuil.
Ik heb nog niet gegeten en op de uc gezeten.
Ik wil snel aan tafel gaan, maar mijn pa zegt:
'STOP, eerst naar de kraan.'
En hij zegt:

'Voor het eten en na het plassen gaan we
handen wassen, handen wassen.
Wij je handen tegen elkaar, nog even wat zeep
en dan ben je klaar.
Handen wassen, handen wassen.'

Ik ben heel verkouden, ik ben niet meer de oude.
Er komt een grote nies (niet goed),
oh oh nu zijn mijn handen vies.
Thuis heb ik een handje, hij rent heel graag een rondje.
En na het handje aaien, begint mijn moeder
aan de kraan te draaien.
En ze zegt:

Les 6

'Voor het eten en na het plassen gaan we
handen wassen, handen wassen.
Wij je handen tegen elkaar, nog even wat zeep
en dan ben je klaar.
Handen wassen, handen wassen.'

Wassen, wassen, wassen, wassen, wassen.
Zet de kraan maar aan.
Heb je wat zeep op je handen gedaan?
Wrijf je palmen, je vingers en je duimen en ertussenin
en dit is nog maar het begin.

Van voor naar achter, van achter naar voor.
Met je nagels in je palmen. Ga nog even door.
Spooooooooooooog je handen dan af,
dooooooooooooog je handen dan af.
Dan zijn we klaar, klaar, klaar.

'Voor het eten en na het plassen gaan we
handen wassen, handen wassen.
Wij je handen tegen elkaar, nog even wat zeep
en dan ben je klaar.
Handen wassen, handen wassen.'

Laat de kinderen de tekst van het lied meelezen in hun leesboek. Laat de kinderen iedere keer als ze 'handen wassen' horen, hun handen tegen elkaar wrijven.

Les 7 Handen wassen (2)

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen gericht begrijpend luisteren naar non-fictie (een demonstratie) en de kinderen kunnen tweelettergrepige woorden die eindigen op '-ste', lezen.

Subdoelen

- Navertellen van een beschrijving;
- Gericht luisteren naar een demonstratie;
- Uitbreiden van de woordenschat met de woorden: de bacterie, wrijven, de nagel en het nagelschaartje;
- Kennen van de betekenis van woorden uit het woordschema VERZORG JE HANDEN;
- Lezen van tweelettergrepige woorden die eindigen op '-ste';
- Begrijpen van de tekst van een lied.

Materiaal Taalsprong

- Plaat 1 t/m 3: Bacteriën op je handen.
- Flashcards 12 t/m 18: De zeep, wrijven, het water, de bacterie, de nagel, het nagelschaartje en nagels knippen.
- Leesboek: Bladzijde 154 en 155.
- Werkboek: Bladzijde 7 en 8.
- Track 41: Het lied: 'Handen wassen'.
- Film 8: Handen wassen. (Zie webpagina Taalsprong).

Vorbereiding

- Zorg voor iets om uw handen vies mee te maken (bijvoorbeeld potgrond), zeep en een nagelschaartje.
- Schrijf op een strook papier: verzorg je handen.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U voert een klassengesprek aan de hand van plaat 1 tot en met 3.
Kern	5 min.	U legt de doelwoorden uit aan de hand van een demonstratie handen wassen/verzorgen.
	10 min.	U maakt een woordtrap HANDEN WASSEN en een woordspin VERZORG JE HANDEN.
	20 min.	U laat de kinderen bladzijde 7 en 8 uit het werkboek maken.
Afsluiting	5 min.	U zingt met de kinderen het refrein van het lied 'Handen wassen'. (Zie bladzijde 154 en 155 in het leesboek).

◆ Start

Hang plaat 1 t/m 3 aan het bord.

Laat de kinderen vertellen wat er op de platen te zien is. Vraag aan de kinderen waarom het belangrijk is om je handen te wassen.

Weten ze ook wanneer ze hun handen moeten wassen?

◆ Kern

1. Leg uit dat handen wassen meer inhoudt dan alleen je handen onder de kraan houden, maar dat je ook zeep moet gebruiken, je handen tegen elkaar moet **wrijven** en je **nagels** moet verzorgen om je handen goed schoon te maken. Demonstreer dit door uw handen goed vuil te maken met bijvoorbeeld potgrond. Laat zien dat zonder zeep te gebruiken en zonder je handen tegen elkaar te **wrijven**, je handen niet schoon worden. Laat vervolgens zien hoe het wel moet, verwoord alle handelingen en leg de doelwoorden uit terwijl u het handen wassen en de **nagels** knippen demonstreert.

• wrijven:

Ik doe wat zeep op mijn hand.
Nu **wrijf** ik mijn handen tegen elkaar.
Je **wrijft** als je twee dingen langs elkaar beweegt.
Ik **wrijf** in mijn handen.
Wrijf in je handen, **wrijf** met je hand over je wang.
Nu spoel ik mijn handen af.

• de nagel:

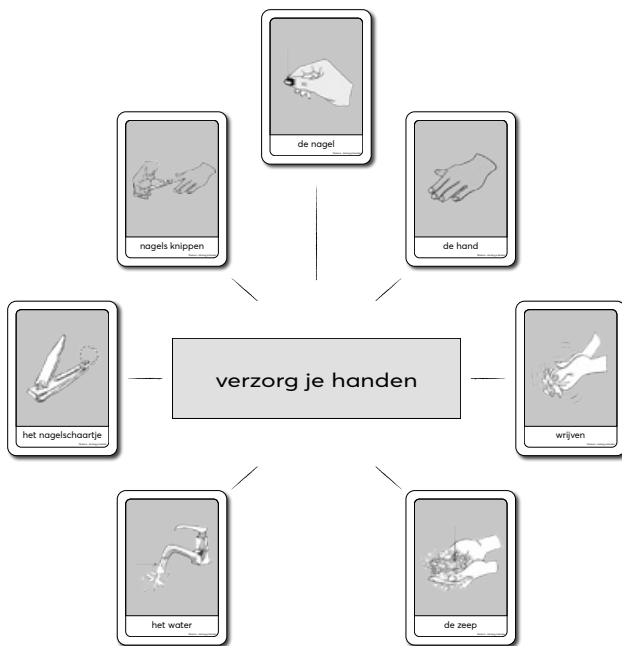
Onder je **nagels** kunnen ook nog zand en **bacteriën** zitten.
Nagels zijn de harde en platte stukjes op het uiteinde van je vingers en tenen.
Het is belangrijk dat je je **nagels** schoon en kort houdt.

• **het nagelschaartje:**

Als je **nagels** te lang zijn, moet je je **nagels** knippen.
Je knipt je **nagels** met een **nagelschaartje**, dan kunnen er geen **bacteriën** onder je **nagels** blijven zitten.

2. Maak op het bord de woordspil **VERZORG JE HANDEN**.
Benoem de flashcards één voor één, laat de kinderen de woorden nazeggen en hang de flashcards in de woordspil.

Stel vragen over de flashcards.

- Wat moet je doen om schone handen te krijgen?
- Wat heb je nodig om je handen te wassen?
- Wat heb je nodig om je **nagels** te knippen?

Stimuleer de kinderen om antwoord te geven in een zin van minimaal vier woorden.

3. **wb 7+8** Bespreek de opdrachten uit het werkboek.

- **Opdracht 1**
De kinderen moeten bij deze opdracht de tekst op bladzijde 7 van het werkboek lezen en de vragen beantwoorden door het juiste antwoord aan te kruisen.
- **Opdracht 2**
De kinderen moeten bij deze opdracht vragen beantwoorden over het plaatje en het juiste antwoord opschrijven.

TIP
De kinderen die klaar zijn met de opdrachten uit het werkboek, mogen een leesboek pakken en gaan lezen, of de extra leesbladen in het leesboek gaan lezen.

◆ **Afsluiting**

lb 154+155 Zing met de kinderen het refrein van het liedje 'Handen wassen'.

Laat de leerlingen de tekst van het lied meelesen in hun leesboek.

Les 8 Tandens poetsen (1)

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen gericht luisteren naar non-fictie (de verhaallijn volgen en begrijpen) en de kinderen kunnen tweelettergrepige woorden met een lettercluster vooraan en open lettergreep, lezen.

Subdoelen

- Voordragen van een gedicht;
- Begrijpen van de strekking van een film;
- Uitbreiden van de woordenschat met de woorden: de tandpasta, de beugel, flossen, doorslikken en uitspugen;
- Begrijpen van de strekking van een film;
- Lezen van tweelettergrepige woorden met een lettercluster vooraan en open lettergreep;
- Lezen en begrijpen van een eenvoudige leestekst;
- Begrijpen van de tekst van een lied.

Materiaal Taalsprong

- Plaat 4: Slordige Saar.
- Leesboek: Bladzijde 149 en 156 t/m 158.
- Track 40: Het gedicht: 'Verzorg jezelf'.
- Track 42: Het lied: 'Tanden poetsen'.
- Film 9: 'Willem gaat naar de mondhygiënist'. (Zie webpagina Taalsprong).

Vorbereiding

- Zorg dat de volgende zinnen op het bord staan:
Saar en Kees **sp**elen in de tuin.
Ze **pl**agen de hond.
De hond wil **sl**apen.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U bespreekt plaat 4 en u herhaalt het gedicht 'Verzorg jezelf'. (Zie bladzijde 149 in het leesboek).
Kern	15 min.	U legt de doelwoorden uit aan de hand van de film 'Willem gaat naar de mondhygiënist'.
	5 min.	U introduceert het lezen van tweelettergrepige woorden met een lettercluster vooraan en een open lettergreep op bladzijde 156 van het leesboek.
	10 min.	U laat de kinderen bladzijde 157 uit het leesboek lezen.
Afsluiting	10 min.	U bespreekt met de kinderen hoe vaak ze hun tanden poetsen en wanneer. U zingt het lied 'Tanden poetsen'. (Zie bladzijde 148 in het leesboek).

◆ Start

Laat plaat 4 zien en stel vragen over de plaat.

lb 149 Weten de kinderen nog wat slordige Saar allemaal moet doen 's ochtends voordat ze naar school gaat? Zeg samen het gedicht op. Vertel dat slordige Saar vandaag vieze tanden heeft en vraag wat ze is vergeten.

◆ Kern

1. Laat de film 'Willem gaat naar de mondhygiënist' zien. In de film worden de doelwoorden geïntroduceerd.
2. **Tweelettergrepige woorden met een lettercluster vooraan en open lettergreep**
Herhaal eerst alle letters van de letterlijn.

Lees dan de volgende zinnen op:

Saar en Kees **sp**elen in de tuin.
Ze **pl**agen de hond.
De hond wil **sl**apen.

lb 156 Laat de kinderen de wisselrijtjes eerst voor zichzelf lezen. Lees vervolgens de wisselrijtjes samen met de kinderen. Lees het eerste rijtje voor, lees daarna de rijtjes samen met de kinderen. Doe hetzelfde met de overige rijtjes. Geef tot slot individuele beurten. Vraag de kinderen welk woord in het rijtje (in hun leesboek) afgebeeld wordt.

TIP

Bekijk met de kinderen welk stukje van het woord hetzelfde is, voordat u de rij leest. De open lettergreep heeft steeds een kleur. De kleur verduidelijkt de structuur van het woord. Bij het lezen van tweelettergrepige woorden met een open lettergreep is het goed om het woord eerst in lettergrepen te verklanken en pas daarna het hele woord te lezen.

◆ Afsluiting

lb 158 Vraag aan de kinderen hoe vaak ze hun tanden poetsen en wanneer ze dat dan doen. Laat de kinderen de tekst van het lied meelesen in hun leesboek. Zing het lied 'Tanden poetsen'. Laat de kinderen de bijbehorende beweging maken als ze de woorden 'tanden poetsen' horen.

Vraag de kinderen om morgen hun tandenborstel mee te nemen. Zorg zelf voor een paar extra tandenborstels.

3. **lb 157** Lees de tekst eerst voor en laat de kinderen stil meelesen. Lees de tekst nog een keer en laat de kinderen nu de tekst hardop meelesen. Indien nodig geeft u extra uitleg bij de woorden die de kinderen nog niet begrijpen.

TIP

Gebruik de volgende technieken om de betekenis van een woord uit te leggen:

- Vertaal het woord in de moedertaal en/of in het Engels.
 - Gebruik het woord in een zelfverklarende zin.
 - Geef een synoniem (of juist het tegenovergestelde).

Les 9 Tandem poetsen (2)

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen de doelwoorden van de les herkennen en benoemen en de kinderen kunnen tweelettergrepige woorden met een lettercluster vooraan en open lettergreep, lezen.

Subdoelen

- Gericht luisteren/kijken naar een film;
- Beantwoorden van open vragen;
- Uitbreiden van de woordenschat met de woorden: de tandpasta, de beugel, flossen, doorslikken en uitspugen;
- Lezen en begrijpen van een eenvoudige leestekst;
- Lezen van tweelettergrepige woorden met een lettercluster vooraan en open lettergreep;
- Begrijpen van de tekst van een lied.

Materiaal Taalsprong

- Flashcards 19 t/m 28: De tandenborstel, de tandpasta, tanden poetsen, spoelen, uitspugen, flossen, de mondhygiënist, de tandarts, de beugel en het gaatje.
- Werkboek: Bladzijde 9 en 10.
- Track 42: Het lied: 'Tanden poetsen'.
- Film 9: 'Willem gaat naar de mondhygiënist'. (Zie webpagina Taalsprong).

Vorbereiding

- Schrijf op een strook papier: verzorg je tanden.
- Zorg voor een beker water, een bakje om in te spugen, een tandenborstel, een tube tandpasta en tandzijde voor het flossen.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U herhaalt de film 'Willem gaat naar de mondhygiënist'.
Kern	10 min.	U legt de doelwoorden uit aan de hand van een demonstratie 'tanden verzorgen'.
	5 min.	U maakt de woordspin VERZORG JE TANDEN.
	20 min.	U laat de kinderen bladzijde 9 en 10 uit het werkboek maken.
Afsluiting	5 min.	U zingt met de kinderen het lied 'Tanden poetsen'.

◆ Start

Herhaal de film 'Willem gaat naar de mondhygiënist' uit de vorige les en stel na afloop vragen over de film.

- Willem's tanden staan scheef. Waardoor gaan zijn tanden recht staan?
- Wat doet een mondhygiënist?

◆ Kern

1. Demonstreer de handelingen van het tanden poetsen, leg zo de nieuwe doelwoorden uit en herhaal de al bekende woorden. Laat de kinderen de handelingen uitbeelden.

Pak je tandenborstel.

- de tandenborstel:

Je poetst je tanden met een tandenborstel.
Het is een lange stok met haren bovenop.

Dan doe je **tandpasta** op je tandenborstel.

- **de tandpasta:**

Je hebt ook **tandpasta** nodig.
De tandpasta gebruik je om je tanden extra schoon te krijgen.

Poets je tanden met de tandenborstel.

Ga met de tandenborstel op en neer. De bovenkant, de onderkant, de binnenkant en de buitenkant van je tanden. Spoel je mond met water.

- spoelen:

Spoelen is iets schoonmaken door er water overheen te laten stromen.
Als je je mond spoelt, doe je wat water in je mond en laat je het water op en neer gaan.

Spuug het water uit.

- **uitspugen:**

Kijk, ik **spuug** het water **uit**.
Ik **slik** het water **NIET door**.

Daarna **flos** je je tanden:

- **flossen:**

Met een speciaal dun touwtje ga je tussen je tanden op en neer. Dat heet **flossen**.

Twee keer per jaar ga je naar de tandarts. De tandarts kijkt of je gaatjes in je tanden hebt en of je een **beugel** nodig hebt.

- **de beugel:**

Een **beugel** is een dun ijzeren boogje om je tanden.
Een **beugel** zorgt ervoor dat je scheve tanden recht komen te staan.

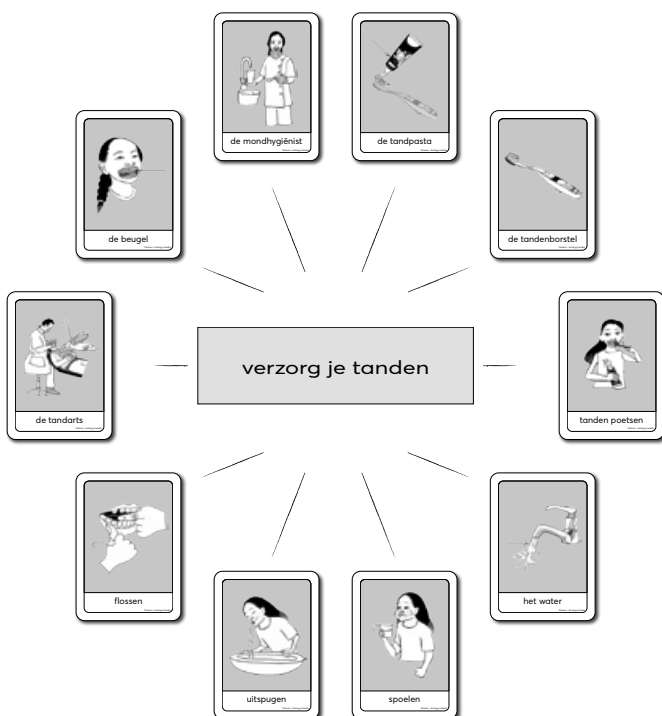
Soms ga je naar de mondhygiënist.

- **de mondhygiënist:**

De mondhygiënist maakt je tanden goed schoon.

2. Maak op het bord de woordspil **VERZORG JE TANDEN**. Benoem de flashcards één voor één, laat de kinderen de woorden nazeggen en hang de flashcards in de woordspil.

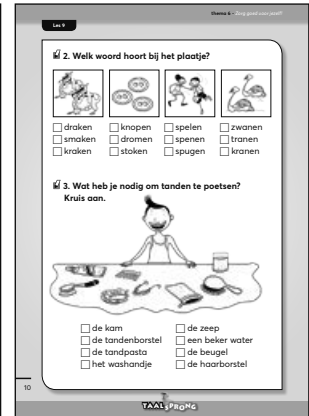
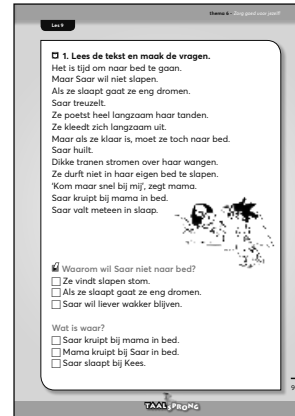

Stel vragen over de flashcards.

- Wat heb je nodig om je tanden te poetsen?
- Waarom **flos** je je tanden?
- Wanneer ga je naar de tandarts?
- Wanneer ga je naar de mondhygiënist?

Stimuleer de kinderen om antwoord te geven in een zin van minimaal vier woorden.

3. **wb 9+10** Bespreek de opdrachten uit het werkboek.

- **Opdracht 1**
De kinderen moeten bij deze opdracht de tekst op bladzijde 9 van het werkboek lezen en de vragen beantwoorden door het juiste antwoord aan te kruisen.
- **Opdracht 2**
De kinderen moeten de wisselrijtjes lezen en voor het woord dat bij het plaatje hoort, een kruisje zetten.
De volgende woorden staan afgebeeld: draken, knopen, spelen, zwanen. Indien nodig geeft u extra uitleg bij de woorden die de kinderen nog niet begrijpen.
Benoem de woorden eerst duidelijk en laat de kinderen steeds het woord herhalen.
- **Opdracht 3**
De kinderen moeten bij deze opdracht aankruisen wat ze nodig hebben bij het tanden poetsen.

TIP

De kinderen die klaar zijn met de opdrachten uit het werkboek, mogen een leesboek pakken en gaan lezen, of de extra leesbladen in het leesboek gaan lezen.

◆ **Afsluiting** _____

Zing met de kinderen het lied 'Tanden poetsen'.

Het lied: 'Tanden poetsen':

*Voor het slapen en na het snoepen
gaan we tanden poetsen, tanden poetsen.*

*Pak de tube tandpasta maar,
borstelen, spoelen en dan ben je klaar.*

Tanden poetsen, tanden poetsen.

Les 10 Herhalingsles

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen de doelwoorden van het thema herkennen en benoemen en de kinderen kunnen klankzuivere mmkm- en mkmm-woorden schrijven.

Subdoelen

- Herkennen van een woord op grond van een beschrijving;
- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's;
- Toepassen van tegenstellingen (voordat/nadat en scheef/recht);
- Lezen van tweelettergrepige woorden die eindigen op '-ste';
- Lezen van tweelettergrepige woorden met een lettercluster vooraan en met een open lettergreep;
- Lezen en begrijpen van een eenvoudige leestekst;
- Schrijven van klankzuivere mmkm- en mkmm-woorden.

Materiaal Taalsprong

- Flashcards 5, 6, 7, 9, 18, 21 en 24: Gezicht wassen, handen wassen, haren kammen, aankleden, nagels knippen, tanden poetsen en flossen.
- Tegenstellingenposter.
- Leesboek: Bladzijde 159 en 160.
- Werkboek: Bladzijde 11.
- Track 41: Het lied: 'Handen wassen'. (Zie webpagina Taalsprong).
- Track 42: Het lied: 'Tanden poetsen'.

Vorbereiding

- Hang de flashcards aan het bord.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U herhaalt de verschillende handelingen die tot nu toe aan bod zijn gekomen, zoals handen wassen, tanden poetsen, nagels knippen, et cetera.
Kern	10 min.	U herhaalt met de kinderen de tegenstellingenposter.
	10 min.	U laat de kinderen bladzijde 159 en 160 uit het leesboek lezen.
	15 min.	U neemt het dictee af en u laat de kinderen het zelf nakijken. (Zie bladzijde 11 in het werkboek).
Afsluiting	5 min.	U herhaalt de liedjes 'Handen wassen' en 'Tanden poetsen'.

◆ Start

Hang de flashcards van de verschillende handelingen die tot nu toe binnen dit thema aan bod zijn gekomen aan het bord. Benoem de flashcards eerst samen met de kinderen. Geef de kinderen verschillende situaties waarna u steeds vraagt wat u moet doen. Laat de kinderen antwoorden met "Je moet ...".

- Ik heb net de hond geaaid. Mijn handen zijn vies. Wat moet ik doen?
- Ik heb net chips gegeten. Mijn tanden zijn vies. Wat moet ik doen?
- Mijn nagels zijn te lang. Er zit viezigheid onder. Wat moet ik doen?
- Ik heb net buiten gespeeld. Mijn broek is vies. Wat moet ik doen?
- Er zit iets tussen mijn tanden. Wat moet ik doen?

◆ Kern

1. Herhaal kort de tegenstellingen die op de tegenstellingenposter staan.

Doe het als volgt:

Niet dik, maar ...

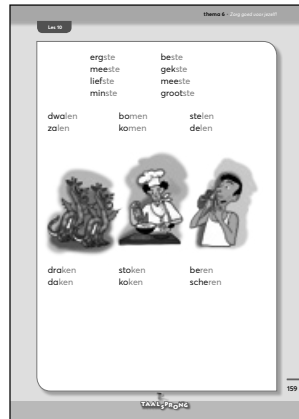

Wijs hierbij de desbetreffende tegenstelling aan.

Laat de kinderen voorbeelden geven bij de desbetreffende tegenstelling.

Leg nogmaals uit wat voordat/nadat en scheef/recht is. Vertel dat deze het tegenovergestelde van elkaar zijn. Wijs de afbeeldingen van 'voordat'/'nadat' en 'scheef'/'recht' aan op de tegenstellingenposter.

2. **lb 159** Laat de kinderen de wisselrijtjes eerst voor zichzelf lezen. Lees vervolgens de wisselrijtjes samen met de kinderen. Bekijk met de kinderen welk stukje van het woord steeds hetzelfde is, voordat u de rij leest. Indien nodig geeft u extra uitleg bij de woorden die de kinderen nog niet begrijpen. Vraag de leerlingen welk woord in het rijtje (in hun leesboek) afgebeeld wordt.

lb 160 Lees de tekst eerst voor en laat de kinderen stil meelesen. Lees de tekst nog een keer en laat de kinderen nu de tekst hardop meelesen. Indien nodig geeft u extra uitleg bij de woorden die de kinderen niet begrijpen.

TIP

Laat de kinderen tijdens het stil meelesen en het koorlezen ook woord voor woord bijwijzen.

3. **wb 11** Laat de kinderen het volgende dictee maken.

1. Ik loop over de brug.	Schrijf op: brug.
2. In het hotel slaapt de gast.	Schrijf op: gast.
3. De trap staat in het huis.	Schrijf op: trap.
4. Saar houdt Kees goed vast.	Schrijf op: vast.
5. Ik ben niet sterk maar zwak.	Schrijf op: zwak.
6. Hij geeft Saar een kus.	Schrijf op: geeft.
7. Op de plaat staat een ring.	Schrijf op: plaat.
8. Hij dooft het vuur.	Schrijf op: dooft.

Schrijf na afloop de woorden op het bord en laat de kinderen zelf hun dictee nakijken en verbeteren.

◆ **Afsluiting**

Herhaal het refrein van het liedje 'Handen wassen'. Laat de kinderen iedere keer als ze 'handen wassen' zingen, hun handen tegen elkaar wrijven.

Het refrein: 'Handen wassen':

We zijn in de tuin aan het spelen, we zijn ons niet aan het vervelen.

We graven een grote kuil, oh oh nu zijn m'n handen vuil.

Ik heb nog niet gegeten en op de wc gezeten.

Ik wil snel aan tafel gaan, maar mijn pa zegt: "STOP, eerst naar de kraan."

En hij zegt:

Voor het eten en na het plassen gaan we handen wassen, handen wassen.

Wrijf je handen tegen elkaar, nog even wat zeep en dan ben je klaar.

Handen wassen, handen wassen.

Doe hetzelfde met het liedje 'Tanden poetsen'. Laat de kinderen iedere keer als ze 'tanden poetsen' zingen, hun tanden poetsen.

Het lied: 'Tanden poetsen':

Voor het slapen en na het snoepen gaan we tanden poetsen, tanden poetsen.

Pak de tube tandpasta maar, borstelen, spoelen en dan ben je klaar.

Tanden poetsen, tanden poetsen.

Les 11 In bad (1)

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen gericht begrijpend luisteren naar fictie (de verhaallijn volgen en begrijpen) en de kinderen kunnen drielettergrepige woorden met een voorzetsel, lezen.

Subdoelen

- Voorspellen van een vervolg van een verhaal;
- Begrijpen van de strekking van een verhaal;
- Beantwoorden van open vragen;
- Uitbreiden van de woordenschat met de woorden: het bad, de shampoo, uitspoelen, prikken en de spons;
- Lezen van drielettergrepige woorden met een voorzetsel;
- Lezen en begrijpen van een eenvoudige leestekst;
- Begrijpen van de tekst van een lied.

Materiaal Taalsprong

- Verhalenboek: 'Slordige Saar en keurige Kees' van Laura Tonk.
- Kopieerblad 1: De douche en het bad.
- Leesboek: Bladzijde 161 t/m 163.
- Track 43: Het verhaal: 'Slordige Saar en Keurige Kees' (Slordige Saar moet in bad).
- Track 44: Het lied: 'Haren wassen'.

Vorbereiding

- Kopieer kopieerblad 1 op A3-formaat.
- Zorg dat de volgende zinnen op het bord staan:
Het meisje gaat zich **aankleden**.
Hij mag een auto **uitkiezen**.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U bespreekt de verschillen tussen slordige Saar en keurige Kees. U vertelt dat de tweeling vandaag in bad moet en dat Kees het heerlijk vindt om in bad te gaan.
Kern	15 min.	U leest het verhaal 'Slordige Saar moet in bad' voor.
	10 min.	U introduceert het lezen van drielettergrepige woorden met een voorzetsel op bladzijde 161 in het leesboek.
	10 min.	U laat de kinderen bladzijde 162 uit het leesboek lezen.
Afsluiting	5 min.	U laat het lied 'Haren wassen' horen. (Zie bladzijde 163 in het leesboek).

◆ Start

Laat bladzijde 99 van het verhalenboek zien.
Vraag aan de kinderen of ze weten waarom Saar, slordige Saar wordt genoemd en Kees, keurige Kees. Wat is het verschil tussen de tweeling?
Vertel dat ze vandaag van hun moeder in **bad** moeten.

Keurige Kees vindt het heerlijk om in **bad** te gaan.
Lekker zijn lijf goed wassen met zeep en een **spons**.
Lekker zijn haren wassen met **shampoo**.
Kees voelt zich heerlijk schoon nadat hij in **bad** is geweest.
Mama hoeft het hem niet drie keer te vragen.
Maar Saar dat is een ander verhaal.....zij vindt in **bad** gaan maar niks.

◆ Kern

1. Vertel dat u een verhaal gaat voorlezen. Schrijf de titel 'Slordige Saar moet in bad', op het bord. Vraag aan de kinderen of ze aan de titel al kunnen zien over wie dit verhaal gaat. Lees uit het verhalenboek het tweede verhaal van 'Slordige Saar en Keurige Kees', te weten "Slordige Saar moet in bad" voor.
Stel na afloop vragen over het verhaal.
 - Waarom vindt Saar het niet fijn om in **bad** te gaan?
 - Mama roept 'Tijd om in **bad** te gaan'. Wil mama dat Saar in **bad** gaat of wil mama dat Dushi in **bad** gaat?
 - Vindt Dushi het fijn om in **bad** te gaan?
2. **Drielettergrepige woorden met een voorzetsel, zoals opzetten en inhalen**
Herhaal eerst alle letters van de letterlijn.

Lees dan de volgende zinnen op:

Het meisje gaat zich aankleden.
Hij mag een auto uitkiezen.

lb 161 Laat de kinderen de wisselrijtjes eerst voor zichzelf lezen. Lees vervolgens de wisselrijtjes samen met de kinderen. Lees het eerste rijtje voor, lees daarna de rijtjes samen met de kinderen.

Thema 6 - Zorg goed voor jezelf!

Leef II

Het meisje gaat zich aankleden.
Hij mag een auto uitkiezen.

oppakken	aanbellen	aanhoren
opbellen	aanpakken	aanpakken
opkijken	aanhouden	aangeven
ophouden	aanzien	aandragen
uitkleden	instappen	inslapen
uitkiezen	inpakken	inmaken
uitkijken	invoeren	inslapen
uitpakken	insmeren	inkleden
voorzeggen	voorfezen	inzingen
voordeuren	voordragen	uitpraten
voortravel	voorafzien	opdragen
voorleggen	voorgeven	aansmeren

161

TAALSPRONG

TIP

Doet hetzelfde met de overige rijtjes. Geef tot slot individuele beurten. Bij het lezen van deze drielettergrepige woorden is het goed om het woord eerst in lettergrepen te verklanken en pas daarna het hele woord te lezen.

3. **lb 162** Lees de tekst eerst voor en laat de kinderen stil meelezen. Lees de tekst nog een keer en laat de kinderen nu de tekst hardop meelezen. Geef tot slot beurten. Indien nodig geeft u extra uitleg bij de woorden die de kinderen nog niet begrijpen.

Thema 6 - Zorg goed voor jezelf!

Leef II

De eerste schooldag
Anna gaat vandaag voor het eerst naar school.
Maar voordat ze naar school kan,
moet ze nog veel doen.
Eerst moet ze in bad en zich aankleden.
Dan moet ze haar tas inpakken.
En ze moet ook nog de hond verzorgen.
Anna heeft het druk vandaag.
Maar toch is ze snel klaar.
Anna mag nog gauw een snoepje uitkiezen.
Nu kan ze naar school.
Dag Anna!

162

TAALSPRONG

◆ **Afsluiting**

Hang kopieerblad 1 aan het bord. Vertel dat je je haren kunt wassen in **bad**, maar ook onder de douche.

lb 163 Laat het liedje 'Haren wassen' horen. Laat de kinderen de tekst van het lied meelezen in hun leesboek. Laat de kinderen iedere keer als ze 'haren wassen' horen, de handeling uitbeelden.

Thema 6 - Zorg goed voor jezelf!

Leef II

Haren wassen
In de douche
of in het bad, gaan we
haren wassen,
haren wassen.

Pak de fles met shampoo maar.
Wassen, uitspoelen
en je bent klaar.

Haren wassen,
haren wassen.

163

TAALSPRONG

Les 12 In bad (2)

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen gericht begrijpend luisteren naar fictie (de verhaallijn volgen en begrijpen) en de kinderen kunnen drielettergrepige woorden met een voorzetsel, lezen.

Subdoelen

- Koppelen van eigen kennis en ervaring aan de gegeven informatie;
- Uitvoeren van instructies tijdens een bewegingsverhaal;
- Uitbreiden van de woordenschat met de woorden: het bad, de shampoo, uitspoelen, prikken en de spons;
- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's DE DOUCHE/HET BAD en VERZORG JE LIJF;
- Lezen en begrijpen van een eenvoudige leestekst;
- Beantwoorden van vragen over een leestekst;
- Lezen van drielettergrepige woorden met een voorzetsel;
- Formuleren van zinnen.

Materiaal Taalsprong

- Flashcards 29 t/m 37: Je haar wassen, je lijf wassen, de shampoo, uitspoelen, afdrogen, de spons, het washandje, de handdoek en de zeep.
- Kopieerblad 1: De douche en het bad.
- Leesboek: Bladzijde 163.
- Werkboek: Bladzijde 12 en 13.
- Track 44: Het lied: 'Haren wassen'

Vorbereiding

- Zorg voor een handdoek, een spons en een fles shampoo.
- Schrijf op een strook papier: verzorg je lijf.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U bespreekt de verschillen tussen de douche en het bad.
Kern	10 min.	U legt de doelwoorden uit middels een bewegingsverhaal.
	5 min.	U maakt de woordspin VERZORG JE LIJF.
	20 min.	U laat de kinderen bladzijde 12 en 13 uit het werkboek maken.
Afsluiting	5 min.	U laat de kinderen de zin 'ik was mijn haren ... ' aanvullen en u leert de kinderen het lied 'Haren wassen' aan. (Zie bladzijde 163 in het leesboek).

◆ Start

Hang kopieerblad 1 aan het bord.

Vraag aan de kinderen wie er thuis een **bad** heeft. Tel hoeveel kinderen en schrijf het bij het bad. Doe hetzelfde met de douche. Wie heeft er een **bad** en een douche? Vraag aan de kinderen wat het verschil is tussen het **bad** en de douche en schrijf dit erbij en maak zo de woordkast DE DOUCHE-HET BAD.

 de douche	 het bad
DE DOUCHE	HET BAD
je staat	je zit of ligt
het water spoelt weg	het water blijft in het bad

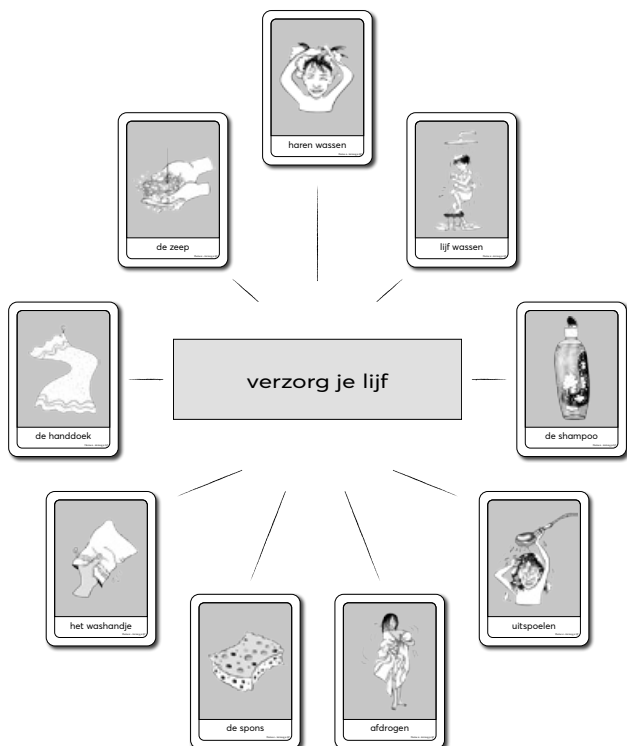
◆ Kern

1. Leg de doelwoorden uit middels een bewegingsverhaal. Vertel het verhaal, beeld de handelingen uit en laat de kinderen de handelingen nadoen. Gebruik hierbij de handdoek, **de spons** en **de shampoo**.

Vandaag gaan we met zijn allen in bad. Niet echt natuurlijk, we doen net alsof. Eerst doen we de stop in het putje. Zo kan het water niet weglopen. Dan zetten we de kraan aan. Een beetje warm. Au, dit is te heet. Een beetje koud erbij. Ja, nu is de temperatuur goed. Dan gaan we ons uitkleden. Eerst de schoenen en sokken uit, dan het T-shirt, de broek en als laatste ons ondergoed. Oeps, nu zijn we bloot. Het bad is vol. Even voelen of het niet te koud of te warm is. De temperatuur is goed. We stappen in het bad en gaan in het

bad zitten. Nu gaan we eerst ons lijf wassen. We pakken de spons en doen wat zeep op de spons. We wassen ons gezicht met de spons. We wassen onze armen met de spons. Was je ook goed onder je armen! We wassen onze buik met de spons. We wassen onze rug met de spons. Dat is best moeilijk. Ik kan er niet goed bij. Anna, was jij mijn rug even met de spons? Dan wassen we onze benen en onze voeten. Nu gaan we onze haren wassen. We pakken de fles shampoo. Met shampoo wordt je haar lekker schoon. Shampoo is eigenlijk zeep speciaal voor je haren. We doen wat shampoo op onze handen en wassen ons haar. Ai, de shampoo komt in mijn ogen. De shampoo prikt in mijn ogen. Het doet een beetje pijn. We moeten snel onze haren uitspoelen met schoon water. We pakken de douchekop en spoelen onze haren uit. Zo, nu zit er geen shampoo meer in ons haar. Ons haar is schoon. Nou dan blijven we nog even in het bad liggen. Mmmm, lekker. We gaan uit bad. We stappen uit het bad en pakken een handdoek. Met de handdoek drogen we eerst ons haar af en daarna ons lijf. We kleden ons weer aan. Eerst ons ondergoed en dan de rest van de kleren. Zo nu trekken we de stop uit het bad. Het water kan weg, door het putje. Klaar! We zijn schoon en het bad is weer leeg.

2. Maak op het bord de woordspil VERZORG JE LIJF. Benoem de flashcards één voor één, laat de kinderen de woorden nazeggen en hang de flashcards in de woordspil.

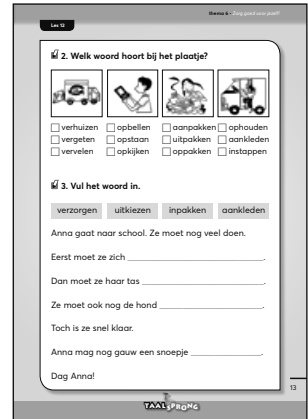

Stel vragen over de flashcards.

- Wat heb je nodig om je lijf te wassen?
- Wat heb je nodig om je haren te wassen?
- Wat heb je nodig om je af te drogen?

Stimuleer de kinderen om antwoord te geven in een zin van minimaal vier woorden.

3. **wb 12+13** Bespreek de opdrachten uit het werkboek.

- **Opdracht 1**
De kinderen moeten bij deze opdracht de tekst op bladzijde 12 van het werkboek lezen en de vragen beantwoorden door het juiste antwoord aan te kruisen.
- **Opdracht 2**
De kinderen moeten de wisselrijtjes lezen en voor het woord dat bij het plaatje hoort, een kruisje zetten. De volgende woorden staan afgebeeld: verhuizen, opbellen, uitpakken en instappen. Benoem de woorden eerst duidelijk en laat de kinderen steeds het woord herhalen. Indien nodig geeft u extra uitleg bij de woorden die de kinderen nog niet begrijpen.
- **Opdracht 3**
De kinderen moeten bij deze opdracht kiezen welk woord het beste in de zin past. Ze moeten het goede woord opschrijven.

De kinderen die klaar zijn met de opdrachten uit het werkboek, mogen een leesboek pakken en gaan lezen, of de extra leesbladen in het leesboek gaan lezen.

◆ **Afsluiting**

Schrijf de zin 'Ik was mijn haren ... ' op het bord. Lees de zin voor en vul de zin aan. Bijvoorbeeld: 'Ik was mijn haren twee keer per week.'. Vraag aan de kinderen hoe vaak zij hun haren wassen. Laat ze hun zin beginnen met 'Ik was mijn haren ... 'en zelf invullen.

lb 163 Leer de kinderen het lied 'Haren wassen' aan. Laat de kinderen de tekst van het lied meelesen in hun leesboek.

Les 13 Als je haar maar goed zit (1)

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen gericht begrijpend luisteren naar fictie (de verhaallijn volgen en begrijpen) en de kinderen kunnen samengestelde drielettergrepige woorden lezen.

Subdoelen

- Gericht luisteren/kijken naar een voordracht;
- Begrijpen van de strekking van een verhaal;
- Uitbreiden van de woordenschat met de woorden: het kapsel, de gel, föhnen, de föhn, de kam, de borstel, het elastiekje en de haarspeld;
- Formuleren van een mening;
- Lezen van samengestelde drielettergrepige woorden;
- Lezen en begrijpen van een eenvoudige leestekst.

Materiaal Taalsprong

- Verhalenboek: 'Slordige Saar en keurige Kees' van Laura Tonk.
- Leesboek: Bladzijde 164 en 165.
- Track 45: Het verhaal: 'Slordige Saar en Keurige Kees' (Saar en Kees spelen kappertje).

Vorbereiding

- Zorg voor de spullen die u nodig hebt om 's morgens uw haar te doen.
- Doe voor schooltijd niets aan uw haar, zodat het lijkt alsof u net bent opgestaan.
- Zorg dat de volgende zinnen op het bord staan:
Vandaag gaan we naar de **dierentuin**.
Ik gooi de rommel in de vuilnis**bak**.
De boeken staan in de boeken**kast**.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U maakt uw haren in orde en u beschrijft hierbij uitvoerig wat u doet.
Kern	15 min.	U leest het verhaal 'Saar en Kees spelen kappertje' voor en u bespreekt de verschillende kapsels in het prentenboek.
	10 min.	U introduceert het lezen van drielettergrepige woorden op bladzijde 164 in het leesboek.
	10 min.	U laat de kinderen bladzijde 165 uit het leesboek lezen.
Afsluiting	5 min.	U legt uit dat de kinderen de volgende dag met gek haar op school mogen komen en u brengt ze aan de hand van het verhalenboek op ideeën.

◆ Start

Kom vandaag met uw haar in de war op school. Vertel dat u zich verslapen heeft en dat u vanochtend echt geen tijd heeft gehad om uw haren te kammen of te borstelen. Laat de spullen zien die u heeft meegenomen en fatsoeneer alsnog uw haar. Beschrijf hierbij steeds wat u doet en denkt.

Ik heb vanmorgen niks aan mijn haar gedaan.
Ik heb mijn spullen mee naar school genomen.
Eerst kam ik altijd mijn haar.
Dan doe ik er wat **gel** in en maak met **de kam** een staart.
Zo, nu zit het weer keurig!

◆ Kern

1. Lees uit het verhalenboek het derde verhaal van 'Slordige Saar en keurige Kees', te weten 'Saar en Kees spelen kappertje' voor. Wijs tijdens het voorlezen zoveel mogelijk de begrippen aan op de platen.

Laat vervolgens de laatste bladzijde uit het boek zien en vertel dat Saar en Kees nog de hele middag kappertje hebben gespeeld en dat mama van ieder **kapsel** een foto heeft gemaakt. Bespreek de **kapsels** en vraag aan de kinderen wat ze van de verschillende **kapsels** vinden.

- Vinden ze het mooi of lelijk?
 - Zouden ze zelf ook zo'n **kapsel** willen?
 - Zouden ze met zo'n **kapsel** naar school durven?
- Et cetera.

2. Drielettergrepige woorden.

Herhaal eerst alle letters van de letterlijn.

Lees dan de volgende zinnen op:

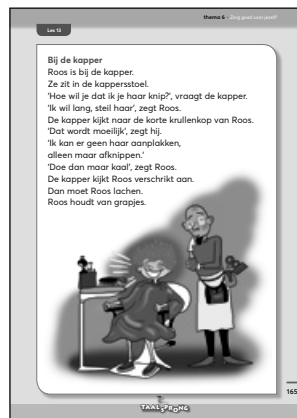
Vandaag gaan we naar de dierentuin.
ik gooi de rommel in de vuilnisbak.
De boeken staan in de boekenkast.

Zet een streep onder dierentuin, vuilnisbak en boekenkast.
Verdeel deze woorden in drie lettergrepen.

lb 164 Laat de kinderen de wisselrijtjes eerst voor zichzelf lezen. Lees vervolgens de wisselrijtjes samen met de kinderen. Lees het eerste rijtje voor, lees daarna de rijtjes samen met de kinderen. Doe hetzelfde met de overige rijtjes. Geef tot slot individuele beurten. Bij het lezen van deze woorden is het goed om het woord eerst in lettergrepen te verklanken en pas daarna het hele woord te lezen. Vraag de kinderen welk woord in het rijtje (in hun leesboek) afgebeeld wordt.

3. **lb 165** Lees de tekst eerst voor en laat de kinderen stil meelesen. Lees de tekst nog een keer en laat de kinderen nu de tekst hardop meelesen. Indien nodig geeft u extra uitleg bij de woorden die de kinderen nog niet begrijpen.

◆ Afsluiting

Vraag aan de kinderen of Saar en Kees blij zijn met hun nieuwe **kapsel**. En wat moeten Saar en Kees doen om weer hun 'oude' **kapsel** te krijgen?

Vertel de kinderen dat ze thuis ook kappertje mogen spelen (zonder schaar!) omdat het morgen 'gekke haren dag' is. Ze mogen met gekke haren op school komen. Hun haar mag anders zitten dan normaal. Dit kan een gekke staart zijn, heel veel **gel** of een kleurtje in het haar. Een pruik mag ook!

Breng ze aan de hand van **de kapsels** uit het verhalenboek (bladzijde 122 en 123) op ideeën.

Les 14 Als je haar maar goed zit (2)

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen de doelwoorden van de les herkennen en benoemen en de kinderen kunnen samengestelde drielettergrepige woorden lezen.

Subdoelen

- Leggen van verbanden tussen gegeven informatie (verschillen/overeenkomsten);
- Uitbreiden van de woordenschat met de woorden: het kapsel, de gel, de föhn, föhnen, de kam, de borstel, het elastiekje en de haarspeld;
- Kennen van de betekenis van woorden uit het woordschema VERZORG JE HAAR;
- Lezen en begrijpen van een eenvoudige leestekst;
- Beantwoorden van vragen over een leestekst;
- Lezen van samengestelde drielettergrepige woorden;
- Aangeven van de juiste volgorde van een verhaal.

Materiaal Taalsprong

- Verhalenboek: 'Slordige Saar en keurige Kees' van Laura Tonk.
- Flashcards 38 t/m 49: Haren wassen, haren kammen, de borstel, de kam, de schaar, de gel, föhnen, de föhn, de pruik, het elastiekje, de kapper en de haarspeld.
- Werkboek: Bladzijde 14 en 15.

Vorbereiding

- Kom met een gek kapsel naar school.
- Zorg voor een pot gel, een föhn, een kam, een borstel, een haarspeld en een elastiekje.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U bespreekt de verschillende kapsels van de kinderen.
Kern	10 min.	U voert een klassengesprek met de kinderen over hun kapsels en u laat daarbij de doelwoorden veelvuldig aan bod komen.
	20 min.	U laat de kinderen bladzijde 14 en 15 uit het werkboek maken.
Afsluiting	10 min.	U laat de kinderen een 'kapselshow' lopen en u voorziet de show van commentaar.

◆ Start

Bekijk, vergelijk en bespreek de verschillende **kapsels** van de kinderen aan de hand van het verhaal 'Slordige Saar en Keurige Kees' en de afbeelding op bladzijde 122 en 123 van het verhalenboek.

◆ Kern

1. Vraag aan de kinderen wat ze die ochtend gedaan hebben met hun haar om dat **kapsel** te krijgen en leg zo de doelwoorden uit.

Heb je **gel** gebruikt?

- **de gel:**

Gel is een plakkerig doorzichtig smeersel. Je smeert het in je haar en dat blijft je haar goed zitten.

Heb je **de föhn** gebruikt om je haren te **föhnen**?

- **de föhn/ föhnen:**

Met een **föhn** maak je je haar droog. Er komt warme lucht uit een **föhn**.

Heb je een **kam** gebruikt?

- **de kam:**

Een **kam** is een plat langwerpig ding met tandjes om je haar netjes mee te maken.

Heb je een **borstel** gebruikt?

- **de borstel:**

Een **borstel** is een steel met stevige haren. Dit kun je ook gebruiken om je haar netjes te maken.

Heb je een **elastiekje** gebruikt?

• **het elastiekje:**

Een **elastiekje** is een dun rekbaar bandje. Je gebruikt het om iets bij elkaar te houden, bijvoorbeeld je haar in een staart.

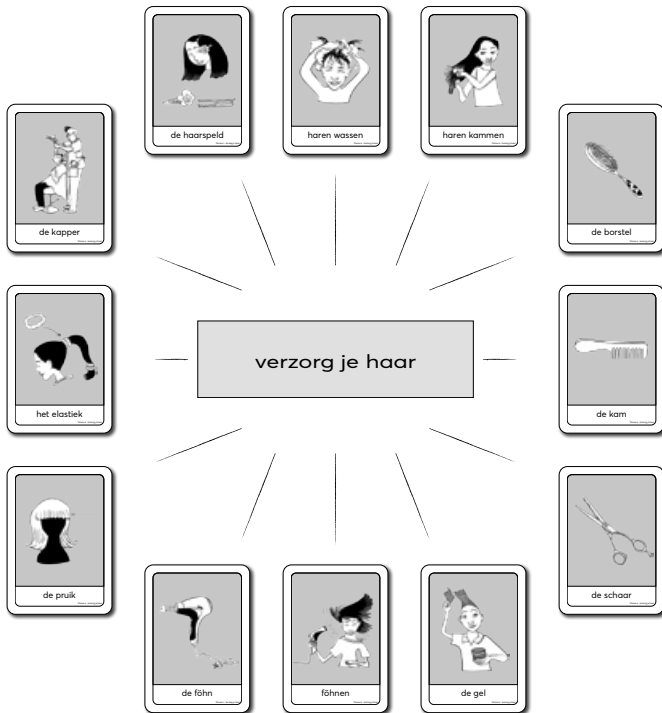
Heb je een **haarspeld** gebruikt?

• **de haarspeld:**

Een **haarspeld** is gemaakt van plastic of metaal en je kunt er je haar mee vastzetten.

2. Maak op het bord de woordspun **VERZORG JE HAAR**. Benoem de flashcards en laat de kinderen de woorden nazeggen.

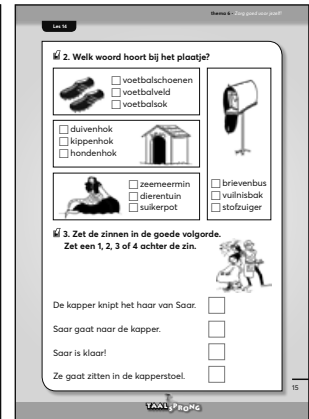
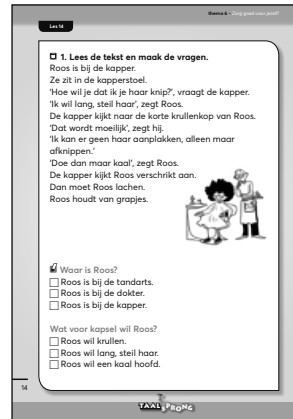

Stel vragen over de flashcards.

- Wat heb je nodig om je haar te kammen?
- Wat heb je nodig om je haar te borstelen?
- Wat heb je nodig om je haar te **föhnen**?
- Wat heb je nodig om een staart te maken?
- Et cetera ...

Stimuleer de kinderen om antwoord te geven in een zin van minimaal vier woorden. Bijvoorbeeld: 'Je hebt een .. nodig'.

3. **wb 14+15** Bespreek de opdrachten uit het werkboek.

- **Opdracht 1**
De kinderen moeten bij deze opdracht de tekst op bladzijde 14 van het werkboek lezen en de vragen beantwoorden door het juiste antwoord aan te kruisen.
- **Opdracht 2**
De kinderen moeten de wisselrijtjes lezen en voor het woord dat bij het plaatje hoort, een kruisje zetten. De volgende woorden staan afgebeeld: voetbalschoen, hondenhok, brievenbus, zeemeermin. Indien nodig geeft u extra uitleg bij de woorden die de kinderen nog niet begrijpen. Benoem de woorden eerst duidelijk en laat de kinderen steeds het woord herhalen.
- **Opdracht 3**
De kinderen moeten de zinnen in de juiste volgorde zetten door de zinnen te nummeren.

De kinderen die klaar zijn met de opdrachten uit het werkboek, mogen een leesboek pakken en gaan lezen, of de extra leesbladen in het leesboek gaan lezen.

◆ **Afsluiting**

Laat de kinderen in plaats van een 'modeshow', een 'kapselshow' lopen. Verzorg zelf het commentaar en laat de doelwoorden hierbij uitvoerig aan bod komen.

Kijk, hier is Linda.
Wat ziet haar **kapsel** er mooi uit.
Ze heeft een staart met heel veel krullen.

Of:
Daar loopt Philip.
Hij heeft vandaag extra veel **gel** in zijn haar.
Zijn haar is kort en staat recht op zijn hoofd.

Les 15 Herhalingsles

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen de doelwoorden uit het thema herkennen en benoemen en de kinderen kunnen klankzuivere mmkm- en mkmm-woorden schrijven.

Subdoelen

- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's VERZORG JE LIJF en VERZORG JE HAREN;
- Lezen van drielettergripige woorden met een voorzetsel;
- Lezen van drielettergripige samengestelde woorden;
- Schrijven van klankzuivere mmkm- en mkmm-woorden;
- Zingen van de tekst van liedjes.

Materiaal Taalsprong

- Leesboek: Bladzijde 166.
- Werkboek: Bladzijde 16 en 17.
- Track 41, 42 en 44: De liedjes: 'Handen wassen', 'Tanden poetsen' en 'Haren wassen'.

Lesoverzicht

Start	10 min.	U herhaalt de verschillende handelingen die in dit thema aan bod zijn gekomen, u laat de kinderen de handelingen uitbeelden en vertellen wat ze nodig hebben om die handeling uit te kunnen voeren.
Kern	15 min.	U laat de kinderen bladzijde 166 uit het leesboek lezen en bladzijde 16 uit het werkboek maken.
	15 min.	U neemt het dictee af en u laat de kinderen het zelf nakijken. (Zie bladzijde 17 in het werkboek).
Afsluiting	5 min.	U herhaalt de liedjes van dit thema.

Start

Hang de flashcards van de verschillende handelingen die binnen dit thema aan bod zijn gekomen, aan het bord (haren wassen, haren kammen, handen wassen, tanden poetsen, aankleden, je lijf wassen, flossen, spoelen, uitspugen, et cetera ...). Benoem de flashcards eerst samen met de kinderen. Beeld daarna een flashcard uit en laat de kinderen raden om welke flashcard het gaat. Laat de kinderen ook de flashcards uitbeelden. Vraag vervolgens bij iedere handeling wat je daarvoor nodig hebt.

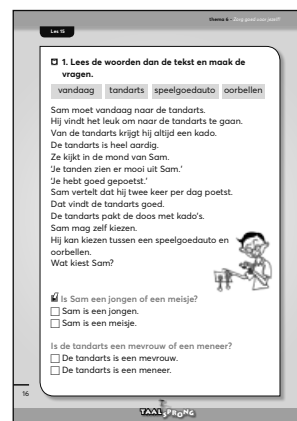
Kern

- lb 166** Laat de kinderen de wisselrijtjes eerst voor zichzelf lezen. Lees vervolgens de wisselrijtjes samen met de kinderen. Bekijk met de kinderen welk stukje van het woord steeds hetzelfde is, voordat u de rij leest. Indien nodig geeft u extra uitleg bij de woorden die de kinderen nog niet begrijpen. Vraag de leerlingen welk woord uit het rijtje (in hun leesboek) afgebeeld wordt.

wb 16 Lees eerst samen

de woorden. Lees de tekst vervolgens eerst voor en laat de kinderen stil meelesen. Lees de tekst nog een keer en laat de kinderen nu de tekst hardop meelesen. Indien nodig geeft u extra uitleg bij de woorden die de kinderen niet begrijpen. Laat de kinderen de vragen beantwoorden door het juiste antwoord aan te kruisen.

- wb 17** Laat de kinderen het volgende dictee maken.

- Saar en Kees hebben veel pret. *Schrijf op: pret.*
- Ik leg het boek in de kast. *Schrijf op: kast.*
- De klas is heel druk vandaag. *Schrijf op: klas.*
- Rust maar lekker uit. *Schrijf op: rust.*
- Kees zit in een leuke groep. *Schrijf op: groep.*
- Hij beeft heel hard. *Schrijf op: beeft.*
- De juf staat op de stoel. *Schrijf op: stoel.*
- Dat duurt wel heel lang. *Schrijf op: duurt.*

Schrijf na afloop de woorden op het bord en laat de kinderen zelf hun dictee nakijken en verbeteren.

◆ **Afsluiting**

Herhaal de liedjes uit dit thema.

Het refrein van het lied: 'Handen wassen':

Voor het eten en na het plassen
gaan we handen wassen, handen wassen.

Wrijf je handen tegen elkaar,

nog even wat zeep en dan ben je klaar.

Handen wassen, handen wassen.

Het lied: 'Tanden poetsen':

*Voor het slapen en na het snoepen
gaan we tanden poetsen, tanden poetsen.*

Pak de tube tandpasta maar,

borstelen, spoelen en dan ben je klaar.

Tanden poetsen, tanden poetsen.

Het lied: 'Haren wassen':

*In de douche of in het bad,
gaan we haren wassen, haren wassen.*

Pak de fles met shampoo maar,

wassen, uitspoelen en je bent klaar.

Haren wassen, haren wassen.

Herhalingsdag 2

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen de doelwoorden uit het thema herkennen en toepassen en de kinderen kunnen de aangeboden leesmoelijkheden uit het thema voldoende toepassen.

Subdoelen

- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's;
- Lezen van tweelettergrepige woorden die eindigen op '-e', '-lijk', '-ig', '-ing' en '-ste';
- Lezen van tweelettergrepige woorden met een lettercluster vooraan en open lettergreep;
- Lezen van drielettergrepige woorden met een voorzetsel;
- Lezen van samengestelde drielettergrepige woorden;
- Begrijpen van de tekst van een lied.

Materiaal Taalsprong

- Leesboek: Bladzijde 154 en 155.
- Track 41: Het lied: 'Handen wassen'. (Zie webpagina Taalsprong).

Vorbereiding

- Analyseer de signaleringstoets en herhaal in deze les de woordschema's waar de woorden die slecht gescoord zijn in voorkomen.
- Kies opdrachten om te consolideren en leg klaar wat u nodig hebt.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U herhaalt de letterlijn.
Kern	35 min.	U herhaalt de doelwoorden door middel van consolideeroefeningen.
		U herhaalt de letters en behandelde leesmoelijkheden door middel van consolideeroefeningen.
Afsluiting	5 min.	U zingt het lied 'Handen wassen'. (Zie bladzijde 154 en 155 in het leesboek).

◆ Start

Herhaal de letters van de letterlijn en laat de kinderen zeven letters kiezen en met deze letters woorden bedenken. Schrijf die woorden op het bord.

◆ Kern

Uit de analyse van de signaleringstoets is gebleken welke woorden de kinderen nog niet goed beheersen. Herhaal de woordschema's waar deze woorden in voorkomen.

1. Kies vervolgens uit de volgende consolideeroefeningen een oefening die bij het woordschema past:

Waar/niet waar

Noem eigenschappen en betekenisaspecten van woorden die waar zijn en die niet waar zijn. Spreek met de kinderen af, dat als ze iets horen wat waar is, ze moeten gaan staan. Is de omschrijving niet waar dan blijven ze zitten. Wie blijft er over?

Geen ja, geen nee

Ga een gesprekje aan met een leerling en spreek af dat de woorden ja en nee verboden zijn. Het kind is af als het de woorden toch gebruikt.

Beeld in, beeld uit

Leg de flashcards op een stapel met de afbeelding naar beneden. Leg uit dat u de kinderen een flashcard laat zien,

maar dat uzelf niet weet wat er op staat. Laat de kinderen uitbeelden wat er op de flashcard staat en dan raadt u wat er op de flashcard staat. Draai vervolgens de rollen om. U beeldt een flashcard uit en de kinderen raden wat het is.

Pictionary

Teken een woord van de woordmuur op het bord en laat de kinderen raden om welk woord het gaat.

Wat is weg?

Ga bij een woordschema staan. Herhaal het woordschema. Laat de kinderen hun ogen dicht doen en haal een flashcard weg. Welke flashcard is verdwenen?

Levende woordspin

Deel flashcards (van de woordmuur) uit die samen verschillende woordspinnen vormen. Laat de kinderen rondlopen met hun flashcard en op zoek gaan naar andere kinderen waar ze een woordspin mee kunnen vormen.

Ik zie, ik zie ...

Omschrijf kort een begrip van de woordmuur en laat de kinderen raden welk begrip u omschrijft.

De detective

De bedoeling van deze oefening is om met het stellen van zo

weinig mogelijk vragen het juiste woord te raden. Een kind, de detective, gaat even naar buiten en de klas kiest samen een woord van de woordmuur. Het kind komt terug in de klas en mag vragen stellen aan de kinderen in de klas. Kan de detective met tien vragen het woord raden?

Sta stil

Speel het spel 'Sta stil!'.

De kinderen gaan achter hun stoel staan. Geef in een rap tempo opdrachten met woorden die in dit thema aan bod zijn gekomen, bijvoorbeeld, haren kammen, tanden poetsen, aankleden, flossen, et cetera... Wissel dit af door af en toe te roepen 'Sta stil!'. Wie toch beweegt is af en gaat op zijn stoel zitten. Maak het moeilijker door de opdrachten nog sneller te geven. Wie blijft er over?

De koning

Speel het spel 'De koning'.

Kies een kind die de koning/koningin is, de rest van de klas zijn de onderdanen. De koning gaat voor in de klas zitten op zijn troon met zijn kroon op. Aan deze kroon wordt een flashcard vastgemaakt met een paperclip. De koning mag niet weten wat er op de flashcard staat. De koning moet nu goed in de klas rondkijken, zodat alle onderdanen de flashcard kunnen zien. De onderdanen mogen nu één voor één aanwijzingen geven om ervoor te zorgen dat de koning raadt welk woord er op de flashcard staat. De onderdanen kunnen kort iets vertellen over het woord: waar je het voor gebruikt, hoe het eruit ziet, waar je het kunt vinden (betekenisaspecten). Maar er mogen ook rijmwoorden, tegenstellingen, synoniemen en beginletters gegeven worden. Na elke aanwijzing mag de koning raden naar het woord. Variatie: De koning stelt zelf vragen.

2. Kies vervolgens uit de volgende consolideeroefeningen om de letters of leesmoelijkheden van dit thema te oefenen.

Raad de letter

Kies een letter van de letterlijn. Houd de letter achter uw rug en geef aanwijzingen. De letter die ik heb, zit in het woord 'poes'. Je hoort deze letter vooraan bij het woord snoep. Als je de letter ziet, denk je aan een ssssslang.

Geef de letter door

Kies een letter en zet een muziekje op. Laat de kinderen de letter doorgeven in de klas. Als het muziekje stopt moet het kind dat op dat moment de letter vastheeft een woord met die letter verzinnen.

Letters/woorden verklanken

Herhaal de letters van de letterlijn en de basiswoorden. Laat de kinderen de letters en woorden eerst roepen dan fluisteren. Let hierbij op de juiste uitspraak.

Galgje

Kies een woord waar de leesmoelijkheden van dit thema in voorkomen.

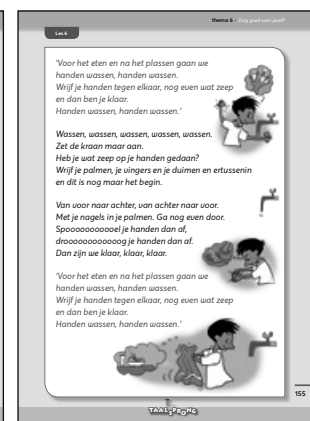
Handschrift

Laat de kinderen woorden op verschillende manieren schrijven. De mooiste en gekste woorden aan de woordmuur opgehangen. Voor deze opdracht bestaan legio mogelijkheden: Schrijf het woord zo klein/groot mogelijk. Schrijf het woord zo snel mogelijk. Schrijf het woord zo lelijk/mooi mogelijk. Schrijf het woord zo rond/vierkant mogelijk. Schrijf het woord met je ogen dicht. Schrijf het woord van rechts naar links/van onder naar boven. Schrijf het woord als een slang/in een vierkante/ronde vorm.

◆ Afsluiting

Herhaal kort de woordspin VERZORG JE HANDEN.

lb 154+155 Laat het liedje 'Handen wassen' horen.

Laat de kinderen de tekst van het lied meelezen in hun leesboek. Laat de kinderen iedere keer als ze 'handen wassen' horen, hun handen tegen elkaar wrijven.

Herhalingsdag 3

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen in eenvoudige bewoordingen een beschrijving geven van een verhaal en de kinderen kunnen een verhaal koppelen aan hun eigen kennis en ervaringen.

Subdoelen

- Toepassen van tegenstellingen;
- Formuleren van zinnen;
- Samenvatten van een verhaal;
- Lezen en begrijpen van een eenvoudige leestekst;
- Koppelen van eigen kennis en ervaring aan de gegeven informatie;
- Kennen van de betekenis van woorden uit de woordschema's.

Materiaal TaalSprong

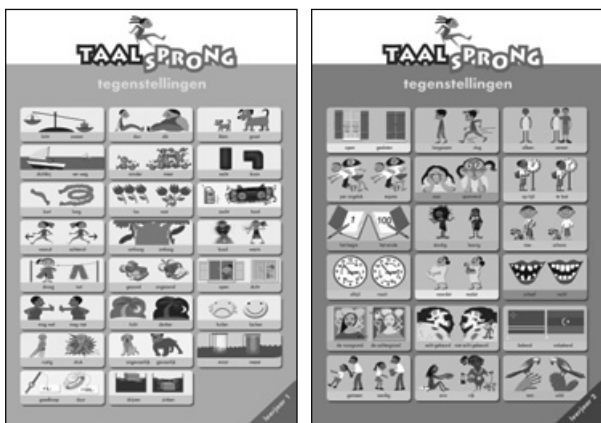
- Verhalenboek: 'Slordige Saar en keurige Kees' van Laura Tonk.
- Werkboek: Bladzijde 19.
- Track 39, 43 en 45: Drie verhalen uit het verhalenboek: 'Slordige Saar en Keurige Kees'.

Lesoverzicht

Start	10 min.	U herhaalt de tegenstellingenposters van leerjaar 1 en 2.
Kern	20 min.	U bespreekt kort met de kinderen de drie verhalen over Saar en Kees en u laat de kinderen hun favoriete verhaal uitkiezen.
	10 min.	U laat de kinderen bladzijde 19 uit het werkboek maken.
Afsluiting	5 min.	U kiest een consolideeroefening.

◆ Start

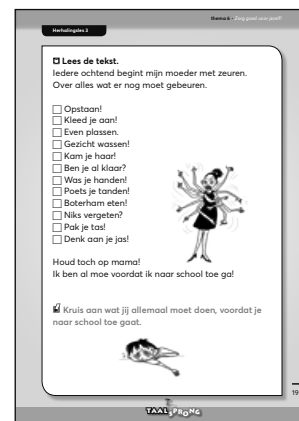
Herhaal met de kinderen de tegenstellingenposter van leerjaar 1 en 2. Begin met de tegenstellingen die bij dit thema horen, zoals slordig en keurig, altijd en nooit en voordat en nadat. Laat de kinderen een zin bedenken bij ieder woord.

◆ Kern

1. Schrijf de titels van de drie verhalen over Saar en Kees op het bord: 'Slordige Saar en keurige Kees', 'Slordige Saar moet in bad' en 'Saar en Kees spelen kappertje'. Vraag aan de kinderen om de verhalen in het kort samen te vatten. Bespreek vervolgens welk verhaal ze nog een keer willen horen en laat ze uitleggen waarom. Lees het gekozen verhaal voor en stel na afloop vragen over het verhaal.

2. **wb 19** Lees de tekst eerst voor en laat de kinderen stil meelesen. Lees de tekst nog een keer voor en laat de kinderen nu de tekst hardop meelesen. Geef tot slot beurten. Laat de kinderen de vraag maken en bespreek de antwoorden.

◆ Afsluiting

Kies een woordschema dat u nog wilt oefenen. Kies ook een consolideeroefening die bij het woordschema past. Suggesties staan in herhalingsdag 2.

Herhalingsdag 4

Hoofddoel van de les

- De kinderen kunnen een spel spelen met medeleerlingen en de kinderen kunnen een eenvoudige tekst lezen en begrijpen.

Subdoelen

- Voordragen van een gedicht;
- Uitvoeren van instructies (een spel);
- Toepassen van tegenstellingen;
- Lezen en begrijpen van een eenvoudige leestekst;
- Beantwoorden van vragen over een leestekst;
- Zingen van de tekst van een lied.

Materiaal Taalsprong

- Kopieerblad 3: Tegenstellingen-memory.
- Werkboek: Bladzijde 20.
- Track 40: Het gedicht: 'Verzorg jezelf'.
- Track 42: Het lied: 'Tanden poetsen'.

Vorbereiding

- Kopieer voor ieder tweetal kopieerblad 3.

Lesoverzicht

Start	5 min.	U zegt met de kinderen het gedicht 'Verzorg jezelf' op.
Kern	25 min.	U introduceert het spel 'Tegenstellingen-memory' en u laat de kinderen dit spel in tweetallen spelen.
	10 min.	U laat de kinderen bladzijde 20 uit het werkboek maken.
Afsluiting	5 min.	U zingt met de kinderen het lied 'Tanden poetsen'.

◆ Start

Zeg met de kinderen het versje 'Verzorg jezelf' op.

Het gedicht: 'Verzorg jezelf':

Was eerst je lijf, je gezicht en je handen.

Kam ook je haren en poets je tanden.

Kleed je maar snel aan.

Nu ben je klaar om naar school te gaan.

◆ Kern

1. Leg het spel 'Tegenstellingen-memory' uit. Laat eerst de kaarten zien en benoem ze. Leg de kaarten vervolgens met de afbeelding naar beneden op tafel. Vertel dat het de bedoeling is dat de kinderen de juiste tegenstelling bij elkaar zoeken. Ze mogen tijdens hun beurt twee kaarten omdraaien. Als dit de juiste tegenstelling is, mogen ze de kaarten pakken. Is het niet de juiste tegenstelling dan draaien ze de kaarten weer om en is de volgende aan de beurt. Degene met de meeste kaarten is de winnaar. Verdeel de klas in tweetallen. Laat ze de kaarten van het memory-spel uitknippen en het spel spelen. Wijs de kinderen erop dat ze ook tijdens het spel Nederlands proberen te praten.

TIP

Bewaar de kaartjes.
Laat de kinderen dit spel regelmatig spelen.

2. **wb 20** Lees de tekst eerst voor en laat de kinderen stil meelesen. Lees de tekst nog een keer voor en laat de kinderen nu de tekst hardop meelesen. Geef tot slot beurten. Laat de kinderen de vragen maken en bespreek de antwoorden.

Herhalingsdag 4

Lees de tekst en maak de vragen.
Saar en Kees spelen op straat.
'Ik kan heel hard rennen', zegt Saar.
'Ik kan nog harder rennen!', zegt Kees.
'Zullen we een wedstrijd doen?', vraagt Kees.
'Van het hek tot de boom en terug.'
Dat vindt Saar een goed plan.
Ze gaan klaar staan. 'Een, twee, drie, ren!' Saar rent hard en is als eerste bij de boom.
Maar net voordat ze bij het hek is, haalt Kees haar in.
'Gewonnen', roept Kees blij.
'Jij kan harder rennen!', zegt Saar.
'Maar ik kan beter hinkelen.'
'Zullen we nog een wedstrijd doen?'

Wie kan het hardst rennen?
 Saar.
 Kees.

Saar wil nog een wedstrijd doen.
Wat voor wedstrijd?
 zwemmen.
 hinkelen.
 touwtje springen.

Bedenk een titel bij dit verhaal.

◆ **Afsluiting**

Herhaal kort de woordspin VERZORG JE TANDEN en zing met de kinderen het lied 'Tanden poetsen'.

Het lied: 'Tanden poetsen':

*Voor het slapen en na het snoepen
gaan we tanden poetsen, tanden poetsen.*

*Pak de tube tandpasta maar,
borstelen, spoelen en dan ben je klaar.*

Tanden poetsen, tanden poetsen.

Kopieerbladen

Kopieerblad 1: Douche en bad

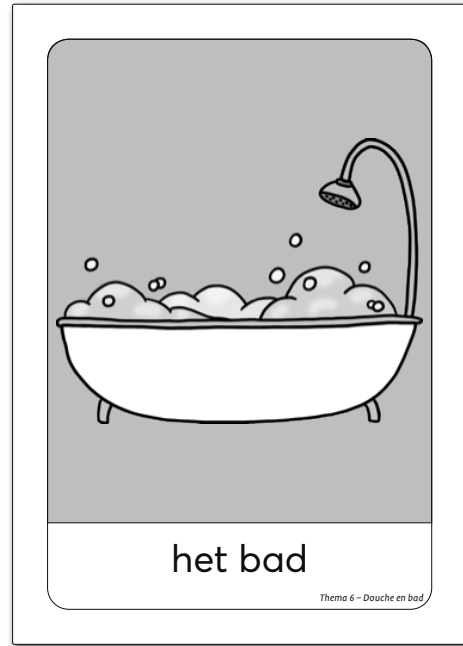
Kopieerblad 2: De signaleringstoets

Kopieerblad 3: Tegenstellingen-memory

Kopieerblad 4: De controletoes

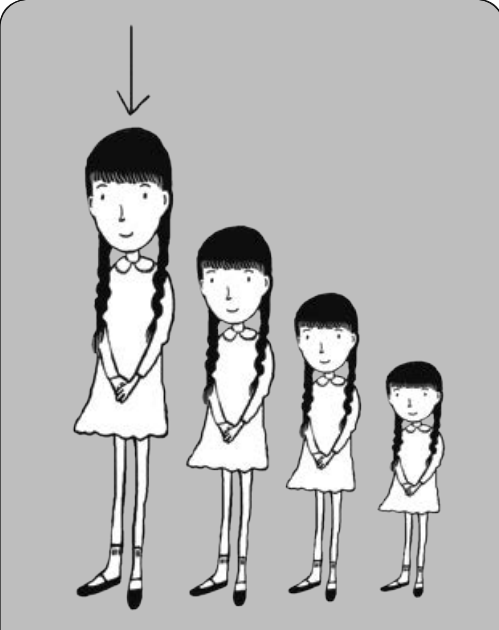
Kopieerblad 5: Het flashcardoverzicht

KOPIERBLAD 1: DOUCHE EN BAD

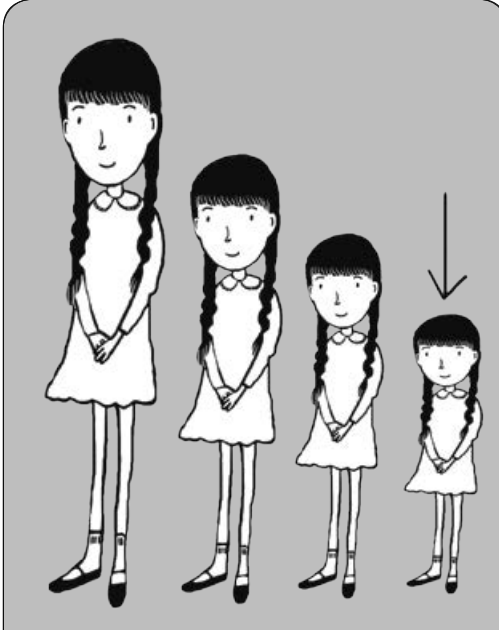
de douche	het bad

KOPIERBLAD 3: TEGENSTELLINGEN- MEMORY

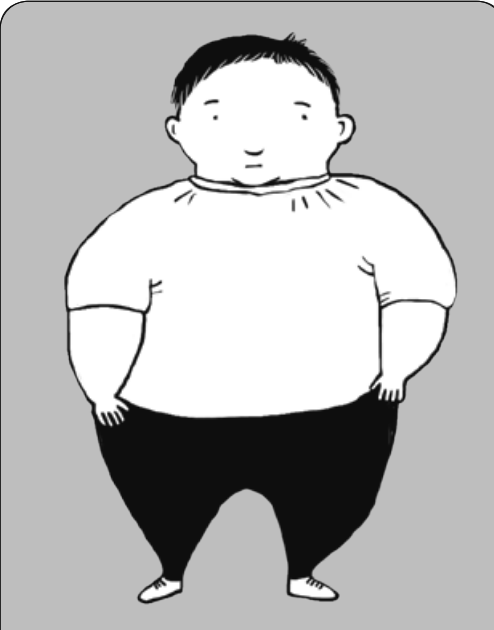
groot

Thema 6 – Tegenstellingen

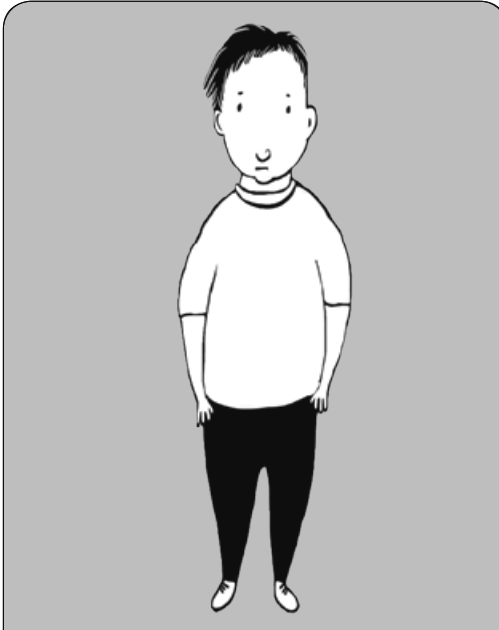
klein

Thema 6 – Tegenstellingen

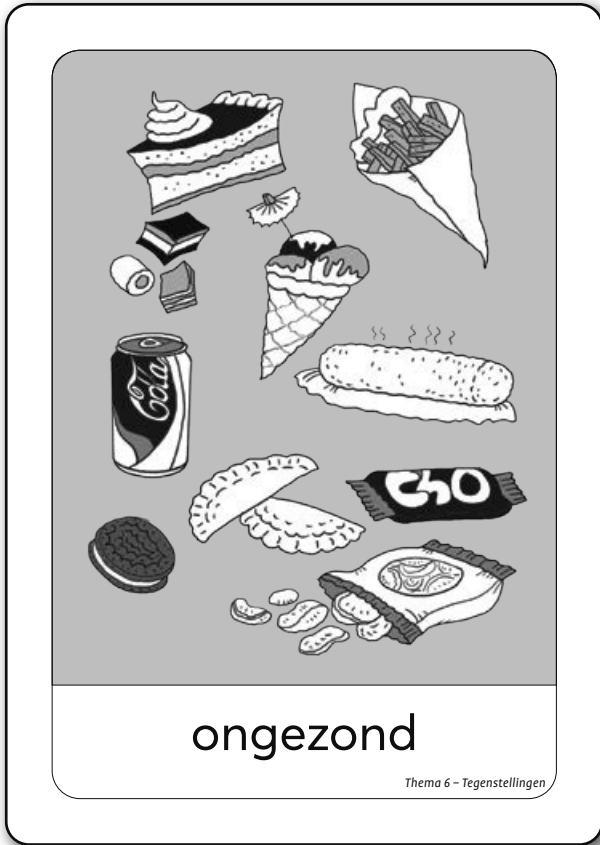
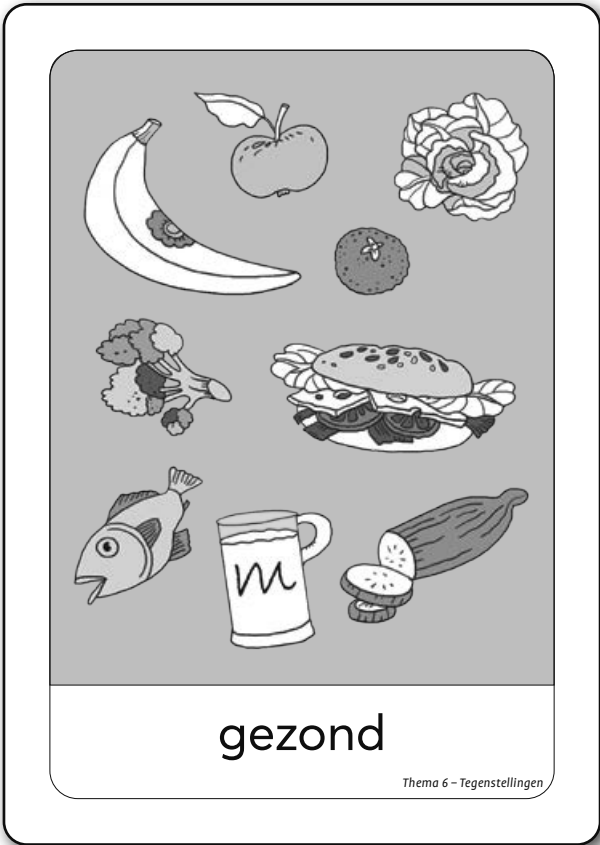
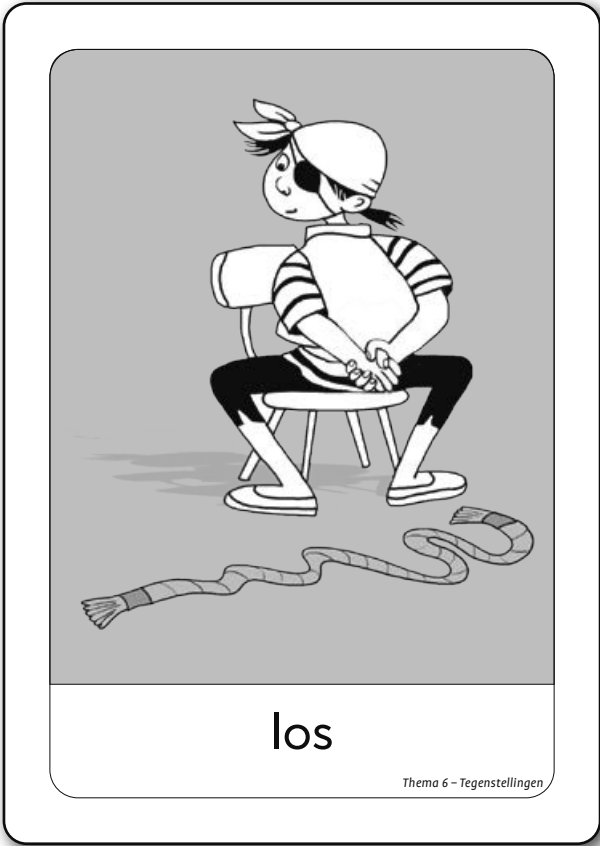
dik

Thema 6 – Tegenstellingen

dun

Thema 6 – Tegenstellingen

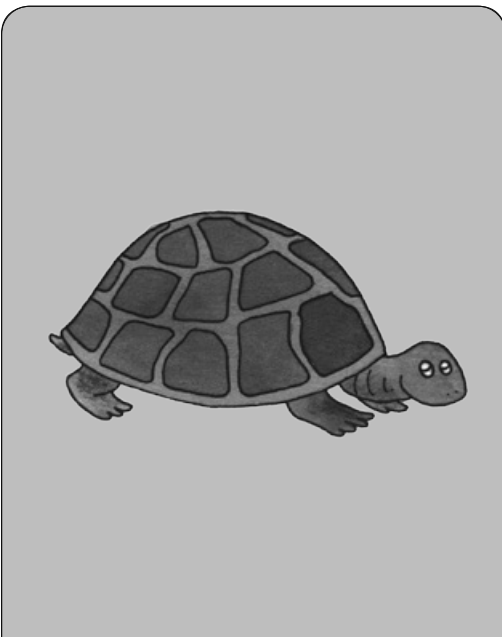
slordig

Thema 6 - Tegenstellingen

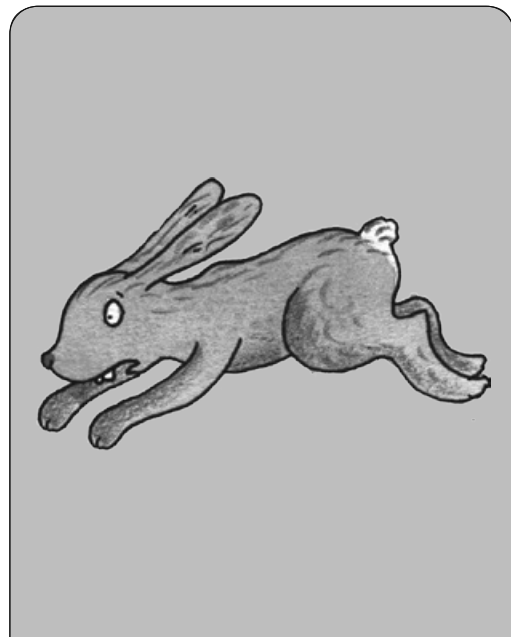
keurig

Thema 6 - Tegenstellingen

langzaam

Thema 6 - Tegenstellingen

vlug

Thema 6 - Tegenstellingen

lachen

Thema 6 – Tegenstellingen

huilen

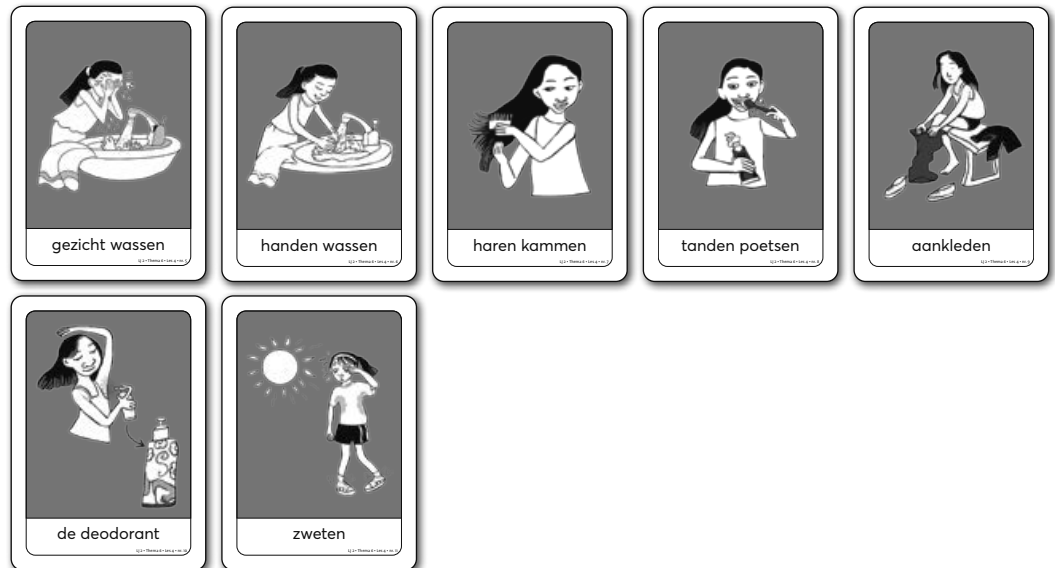
Thema 6 – Tegenstellingen

KOPIERBLAD 5: HET FLASHCARDOVERZICHT

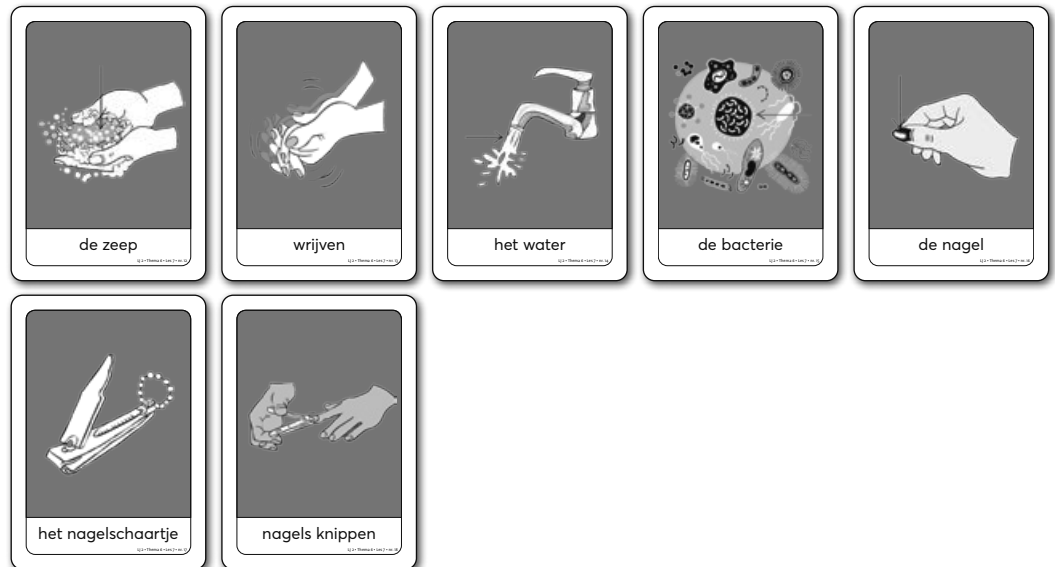
FLASHCARDS LES 2

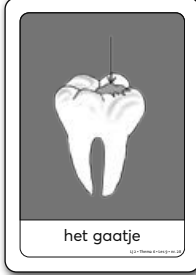
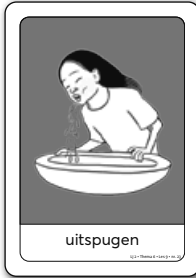
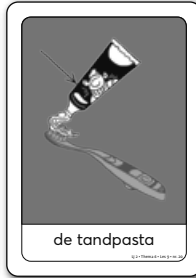
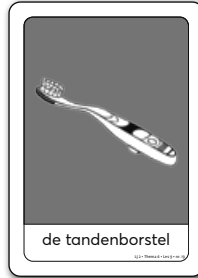
FLASHCARDS LES 4

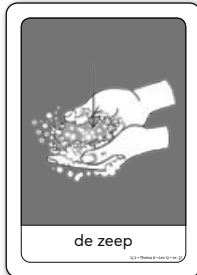
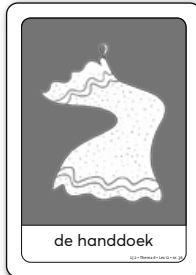
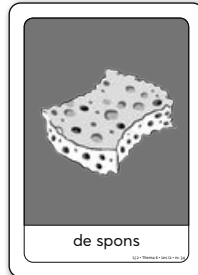
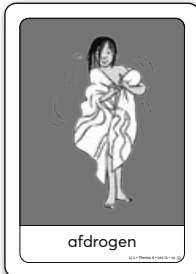
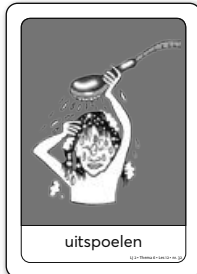
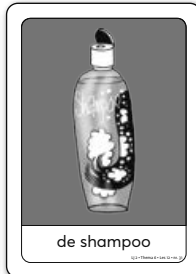
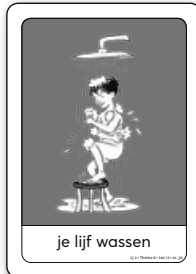
FLASHCARDS LES 7

FLASHCARDS LES 9

FLASHCARDS LES 12

FLASHCARDS LES 14

 <p>haren wassen</p>	 <p>haren kammen</p>	 <p>de borstel</p>	 <p>de kam</p>	 <p>de schaar</p>
 <p>de gel</p>	 <p>de föhn</p>	 <p>föhnen</p>	 <p>de pruik</p>	 <p>het elastiekje</p>
 <p>de kapper</p>	 <p>de haarspeld</p>			

Materialenlijst

DOOR LEERKRACHT TE VERZORGEN:

- lege stroken papier
- een zwarte stift
- een tandenborstel
- deodorant
- een kam
- handsanitizer
- glitter
- potgrond
- zeep
- een nagelschaartje
- een beker water
- een bakje
- een tube tandpasta
- tandzijde
- een handdoek
- een spons
- een fles shampoo
- een pot gel
- een borstel
- een haarspeld
- een elastiekje (haar)
- faciliteiten om film, lied, verhaal en gedicht te kunnen bekijken en beluisteren

MATERIALEN TAALSPRONG:

- liedjes, verhalen en gedichten
 - films: *Handen wassen* en *Willem gaat naar de mondhygienist*
 - werkboek: bladzijde 1 t/m 22
 - leesboek: bladzijde 144 t/m 172
 - flashcards 1 t/m 49
 - letterkaarten: 'm, s, t, n, k, b, p, d, h, f, r, w, v, z, e, o, u, ei, i, ou, ui, l, nk, aa, ee, oo, oe, ij, a, ie, sch, uu, w, eu, g, j, au, ng, nk, ch'
 - platen 1 t/m 4
 - synoniemenposters leerjaar 1 en leerjaar 2
 - tegenstellingenposters leerjaar 1 en leerjaar 2
 - verhalenboek: *'Slordige Saar en Keurige Kees'*
-

